

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 16. listopadu 2022 v senátu složeném z jeho předsedy Mgr. Matěje Piláta a přísedících Lenky Rejdové a Bc. Miroslava Zavřela,

takto:

I.

Podle § 314r odst. 4 tr. ř. **se schvaluje dohoda o vině a trestu**, která byla uzavřena dne 16. listopadu 2022 mezi státní zástupkyní JUDr. Danielou Karasovou a obžalovaným XXX, narozeným XXX, trvale bytem XXX za účasti obhájkyne JUDr. Věry Šedivákové, advokátky se sídlem Palackého třída 578, Pardubice.

II.

Obžalovaný

XXX, narozený XXX v XXX, XXX, trvale bytem XXX, adresa pro XXX

je vinen, že

v XXX dne XXX 2021 kolem XXX v ulici XXX XXX, po předchozím požití alkoholických nápojů v množství 2,04 g/kg alkoholu v krvi, a po předchozím, již ukončeném konfliktu, v blízké přítomnosti nejméně 20 lidí napadl XXX, narozeného XXX, opakovanými údery XXX, kterými mu XXX, když následkem těchto úderů XXX upadl na zem, kde do něj ještě nejméně jednou kopl, a při pádu na zem utrpěl XXX XXX, která si vyžádala okamžitý operační zákrok spočívající XXX, s následnou hospitalizací do XXX 2021, sádrouvou fixací po dobu 4 týdnů, možnost chůze pouze o berlích s postupným došlapem, s plnou zátěží XXX bez berlí až od XXX 2021, rehabilitaci a užívání léků XXX, když pracovní neschopnost poškozeného XXX v souvislosti

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

s tímto zraněním trvala od XXX 2021 do XXX 2022, a uvedeného jednání se dopustil přesto, že byl trestním příkazem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 15. 2. 2002, sp. zn. 4T 30/2002, odsouzen i za trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona,

tedy

- jinému úmyslně ublížil na zdraví a uvedeným činem způsobil těžkou újmu na zdraví,
- dopustil se veřejně a na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že napadl jiného, a čin spáchal opětovně,

čímž spáchal

- zločin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku,
- přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 146 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu **odnětí svobody** v trvání **3 (tři) let.**

Podle § 84 tr. zákoníku se výkon trestu **podmíněně odkládá za současného vyslovení dohledu** a podle § 85 odst. 1 tr. zákoníku se stanoví zkušební doba v trvání **5 (pět) let.**

Podle § 85 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovanému **ukládá povinnost**, aby podle svých sil v průběhu zkušební doby **nahradil škodu a odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil.**

III.

Podle § 228 tr. řádu se obžalovanému ukládá **povinnost nahradit** poškozené společnosti Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., se sídlem K Vápence 2677, Pardubice, IČ: 25253361, škodu ve výši 9 555 Kč.

Podle § 228 tr. řádu se obžalovanému ukládá **povinnost nahradit** poškozené společnosti Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky se sídlem Drahobejlova 1404, Praha 9, IČ: 47114975, škodu ve výši 19 494 Kč.

Podle § 228 tr. řádu se obžalovanému ukládá povinnost nahradit poškozenému XXX, narozenému 21. 8. 1979, trvale bytem XXX škodu ve výši 75 888,84 Kč a odčinit nemajetkovou újmu ve výši 96 149,70 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

Odůvodnění:

Tento rozsudek neobsahuje odůvodnění výroků o vině a trestu, neboť se po vyhlášení rozsudku nebo v soudem stanovené lhůtě po vyhlášení rozsudku státní zástupce a obžalovaný vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění, a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřejí, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby (§ 129 odst. 2 tr. řádu).

1. K trestnímu řízení se připojila poškozená společnost Chládek a Tintěra, Pardubice a.s. s nárokem na náhradu škody ve výši 9 555 Kč spočívajícím v nákladech, které společnost vynaložila na XXX v souvislosti s předmětným úrazem. Jelikož poškozená společnost řádně svůj nárok doložila, byl jí přiznán nárok na náhradu škody v požadované výši.
2. Dále se k trestnímu řízení připojila poškozená společnost Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky s nárokem na náhradu škody ve výši 19 494 Kč spočívajícím v nákladech, které pojišťovna vynaložila na léčbu poškozeného XXX v souvislosti s úrazem. I tento nárok byl řádně doložen a poškozené společnosti tak byla přiznána náhrada těchto nákladů.
3. K trestnímu řízení se připojil rovněž poškozený XXX, a to s nárokem na náhradu škody ve výši 75 888,84 Kč spočívajícím v náhradě ušlé mzdy a s nárokem na odčinění nemajetkové újmy ve výši 96 149,70 Kč představovaným bolestným.
4. Co se týče náhrady ušlé mzdy, tak poškozený doložil jednak průměrnou denní hrubou mzdu za čtvrtletí předcházející incidentu ve výši XXX, tyto částky tak byly odečteny. Poškozenému tak byl přiznán nárok na náhradu škody ve výši 75 888,84 Kč.
5. V případě bolestného poškozený doložil lékařskou zprávu, která zranění způsobená obžalovaným ohodnotila na 270 bodů. Jelikož bodová hranice v roce 2021 činila 356,11 Kč, byl poškozenému přiznán nárok na odčinění nemajetkové újmy ve výši 96 149,70 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho opisu. Odvolání se podává u Okresního soudu v Pardubicích a rozhoduje o něm Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Rozsudek lze napadnout odvoláním také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout též příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh.

Odvolání musí být ve stanovené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Právo podat odvolání nemá ten, kdo se ho platně vzdal.

Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat odvolání pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, může poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, podat odvolání pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, ledaže v dohodě o vině a trestu souhlasil s

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydáním bezdůvodného obohacení a tato dohoda byla soudem schválena v podobě, s níž souhlasil.

Pardubice 16. listopadu 2022

Mgr. Matěj Pilát v.r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl dne 23. srpna 2022 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Governace a soudců Zuzany Bulisové a Ing. Stanislava Calábka v hlavním líčení

takto:

Obžalovaný

XXX, narozený **XXX**, trvale bytem **XXX**,

je vinen, že

dne **XXX** 2021 v době **XXX** před **XXX** po skončení koncertu v přítomnosti dalších návštěvníků koncertu po předchozím slovním konfliktu a drobné fyzické potyčce s poškozeným **XXX**, narozeným **XXX**, jež skončila pádem obou mužů na zem, nejprve udeřil poškozeného pěstí **XXX** a poté, co poškozený zůstal ležet na zemi, vstal, kopal jej **XXX** dupal mu po **XXX**, a poškozenému **XXX** tak způsobil zranění – **XXX**, jež si vyžádalo krátkodobou hospitalizaci s provedením operačního zákroku v celkové anestezii a při následné domácí léčbě nutnost dodržovat režimová opatření v jejím průběhu (tj. klidový režim, ledovat, užívat léky proti bolesti a léky pro **XXX**, **XXX**, polohovat nohu do zvýšené polohy, aplikovat léčivé látky pro prevenci vzniku krevních sraženin v cévách) po dobu 16 týdnů od vzniku poranění,

tedy

- jinému způsobil těžkou újmu na zdraví,
- dopustil se veřejně a na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že napadl jiného,

čímž spáchal

- zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku,
- přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Navrátilová.

podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání **3 (tři) roky**.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **3 (tři) roky**.

Podle § 82 odst. 3 tr. zákoníku a § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku se obžalovanému ukládá povinnost ve zkušební době se zdržet požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit škodu poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, Regionální pobočka Hradec Králové, pobočka pro Královéhradecký a Pardubický kraj, se sídlem Hradec Králové, Hořická 1710/19a, IČ: 41197518, **ve výši 50 477 Kč**.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Regionální pobočka Hradec Králové, pobočka pro Královéhradecký a Pardubický kraj, se sídlem Hradec Králové, Hořická 1710/19a, IČ: 41197518, **odkazuje** se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Z důkazů provedených v hlavním líčení považoval soud za prokázané, že obžalovaný dne XXX 2021 v době XXX hodin před XXX po skončení koncertu v přítomnosti dalších návštěvníků koncertu po předchozím slovním konfliktu a drobné fyzické potyčce s poškozeným XXX, narozeným XXX, jež skončila pádem obou mužů na zem, nejprve udeřil poškozeného pěstí XXX a poté, co poškozený zůstal ležet na zemi, vstal, kopal XXX dupal mu XXX, a poškozenému XXX tak způsobil zranění – XXX, jež si vyžádalo krátkodobou hospitalizaci s provedením operačního zákroku v celkové anestezii a při následné domácí léčbě nutnost dodržovat režimová opatření v jejím průběhu (tj. klidový režim, ledovat, užívat léky proti bolesti a léky XXX, chodit o berlích bez došlapu XXX, polohovat nohu do zvýšené polohy, aplikovat léčivé látky pro prevenci vzniku krevních sraženin v cévách) po dobu 16 týdnů od vzniku poranění.

2. Obžalovaný v přípravném řízení i u hlavního líčení žalovanou trestnou činnost zcela doznal, u hlavního líčení prohlásil svoji vinu a soud toto prohlášení přijal. Obžalovaný poukázal na skutečnost, že trestné činnosti se dopustil pod vlivem alkoholu s tím, že nikdy v minulosti se žádného protiprávního jednání nedopustil, poškozenému uhradil škodu mimosoudním jednáním a dohodou o narovnání a s poškozenou zdravotní pojišťovnou uzavřel také dohodu o náhradě škody, kterou řádně plní a škodu splácí. Prohlášení viny obžalovaného je v souladu s ostatními, v řízení provedenými důkazy.

3. Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že se obžalovaný jednání, které je mu kladeno za vinu, dopustil, přičemž tímto jednáním naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, neboť jinému způsobil těžkou újmu na zdraví a současně veřejně a na místě veřejnosti přístupném napadl jiného.

4. Naplněna byla objektivní i subjektivní stránka trestného činu, jako forma zavinění byl shledán minimálně úmysl nepřímý podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku u obou trestných činů. Společenská škodlivost činu pro společnost byla v zákonem předpokládané míře naplněna.

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Navrátilová.

5. Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vycházel z § 38 odst. 1 a § 39 odst. 1 tr. zákoníku, bylo přihlédnuto ke způsobenému následku, okolnostem případu i způsobu spáchání trestného činu, k osobě pachatele a jeho pohnutce. Obžalovaný se dopustil poprvé trestné činnosti a v jeho případě se jedná o první protiprávní jednání, protože dosud nebyl postižen ani pro přestupek. V trestním řízení pak obžalovaný prokázal dostatečnou sebereflexi, poškozenému se opakovaně omluvil, uzavřel s ním dohodu o narovnání s plněním částky 150 000 Kč a uzavřel dohodu o náhradě škody se zdravotní pojišťovnou, kterou řádně plní a škodu splácí.

6. Z uvedeného je patrné, že uložení výchovného, tedy podmíněného trestu, přicházelo zcela oprávněně v úvahu, proto byl tento druh trestu také uložen v trestní sazbě 3-10 let, tedy na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, a to i jako trest úhrnný podle § 43 odst. 1 tr. zákoníku. Výkon trestu byl odložen na zkušební dobu v trvání 3 roky, protože od doby podání obžaloby došlo prokazatelně k okolnostem ve prospěch obžalovaného, konkrétně k prohlášení viny, náhradě škody poškozenému XXX a splácení škody zdravotní pojišťovně. Podle § 82 odst. 3 tr. zákoníku a § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku byla obžalovanému uložena zvláštní podmínka ve zkušební době podmíněného odsouzení, konkrétně povinnost ve zkušební době se zdržet požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek, neboť trestné činnosti se dopustil pod výrazným vlivem alkoholu a jednalo se o trestnou činnost závažného a násilného charakteru.

7. Protože se poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Regionální pobočka Hradec Králové, pobočka pro Královéhradecký a Pardubický kraj, se sídlem Hradec Králové, Hořická 1710/19a, IČ: 41197518, připojila včas a řádně se svým nárokem na náhradu škody, který byl objektivně prokázán, byla jí náhrada škody ponížena o prokazatelně zaplacenou částku 3 000 Kč ze strany obžalovaného přiznána podle § 228 odst. 1 tr. řádu a s tímto zbytkem na náhradu škody byla odkázána na občanskoprávní řízení podle § 229 odst. 2 tr. řádu, protože zpětvzetí nároku na náhradu škody (ani částečně) do termínu hlavního líčení nebylo soudu doručeno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od jeho doručení podat k Okresnímu soudu v Pardubicích odvolání. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Pardubice 23. srpna 2022

Mgr. Karel Governac, v.r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích – soud pro mládež rozhodl v hlavním líčení konaném dne 28. března 2023 v senátu složeném z jeho předsedy Mgr. Matěje Piláta a přísedících Petra Duška, DiS. a Richarda Urbana,

takto:

Obžalovaní

XXX, narozený dne XXX, trvale bytem XXX

a

XXX, narozený dne XXX, trvale bytem XXX,

jsou vinni, že

společně se samostatně trestně stíhaným XXX,

v době od XXX hodin dne XXX 2021 do XXX hodin dne XXX2021 v rámci výkonu trestního opatření odnětí svobody ve XXX nutili pod pohrůzkou fyzického násilí a za užití fyzického násilí poškozeného XXX, narozeného XXX, aby jim odevzdával svoji nárokovou stravu a uklízel celu č. XXX, opakovaně ho uhodili údery XXX do obličeje, přičemž došlo XXX, následně mu svázali XXX a takto svázaného ho proti jeho vůli nechali sedět v cele na židli, dále ho bez příčiny bili tak, že mu XXX po celém těle a opakovaně jej uhodili XXX, kdy došlo k XXX, dále poškozenému XXX proti jeho vůli XXX a na jeho ústavním oblečení vytvořili XXX, přičemž v důsledku napadání poškozený utrpěl zranění, a to XXX s následnou hospitalizací od XXX 2021 do XXX 2021 v XXX nemocnici a následně v období od XXX ledna 2021 do XXX 2021 ve Vězeňské nemocnici XXX, přičemž uvedené jednání bylo způsobitelné i ke vzniku závažnějších zranění, XXX, přičemž takováto poranění by byla hodnocena jako těžká,

tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

- dopustili se jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu a jehož se dopustili v úmyslu jinému úmyslně způsobit těžkou újmu na zdraví, přičemž k dokonání trestného činu nedošlo,
- jiného násilím a pohrůžkou násilí nutili, aby něco konal, a čin spáchali nejméně se dvěma osobami

čímž spáchal

- provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku ukončené ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku,
- provinění vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku

a odsuzují se

XXX

za tato provinění a dále za sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 4. 2022, č.j. 3 T 44/2022-87,

podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestnímu opatření odnětí svobody ve výměře **26 (dvaceti šesti) měsíců.**

Podle § 31 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže obžalovaný vykoná trestní opatření ve věznicí pro ostatní odsouzené a podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestního opatření zařazuje do věznic **s ostrahou.**

Podle § 43 odst. 2 věta druhá tr. zákoníku se **zrušuje** výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 4. 2022, č.j. 3 T 44/2022-87, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

XXX

podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestnímu opatření odnětí svobody ve výměře **22 (dvaceti dvou) měsíců.**

Podle § 31 odst. 4 zákona o soudnictví ve věcech mládeže se obžalovaný zařazuje pro výkon tohoto trestního opatření do **věznic nebo do zvláštního oddělení pro mladistvé.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

Podle § 228 tr. řádu jsou obžalovaní povinni společně a nerozdílně nahradit poškozené společnosti Všeobecná zdravotní pojišťovna, se sídlem Orlická 2020/4 Praha 3, IČ: 41197518, **škodu ve výši 63 249 Kč** spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 11,75 % p.a. ode dne 29. 3. 2023 do zaplacení.

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně podala dne 4. 7. 2022 obžalobu na obžalované mladistvé XXX, které vinila ze spáchání skutku uvedeného ve výroku rozsudku. Soud konal opakované hlavní líčení dne 28. 3. 2023, k tomuto hlavnímu líčení se obžalovaný XXX nedostavil, ačkoliv byl vydán příkaz k jeho předvedení a on o hlavním líčení věděl. Dle sdělení obhájce se mu porouchalo vozidlo. S ohledem na skutečnost, že došlo k opakovanému zmaření hlavního líčení a vzhledem k právní kvalifikaci a procesní úpravě zákona o soudnictví ve věcech mládeže byla přítomnost všech obžalovaných u hlavního líčení nezbytná, rozhodl soud o vyloučení věci spoluobžalovaného XXX k samostatnému projednání. Pokud by tak nebylo učiněno, hrozilo by, že dojde ke zmaření většího množství dalších hlavních líčení, zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že obžalovaný XXX bude zanedlouho propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody. Soud tak rozhodoval pouze o spoluobžalovaných XXX.

Rozhodnutí o vině

2. Obžalovaný XXX popřel, že by se žalovaného jednání dopustil. Uvedl, že byli společně s poškozeným XXX a obžalovaným XXX na cele bez problémů, kamarádili se. Situace se zhoršila až po příchodu XXX. Obžalovaný přiznal, že jednou měl s poškozeným XXX konflikt, jelikož ten podváděl v kartách, obžalovaný ho však pouze udeřil XXX, poškozený mu to oplatil a u toho mu XXX. Byl to XXX, který opakovaně mlátil poškozeného XXX, nutil jej uklízet a odevzdávat jídlo. Po přečtení výpovědi z přípravného řízení obžalovaný připustil, že se zúčastnil přivázání poškozeného k židli, mělo se však jednat pouze o legraci. Obžalovaný se domníval, že poškozený XXX si už ani nemůže pamatovat, kdo jej šikanoval, kdyby jeho takto bili, tak by se z toho zbláznil.
3. Obžalovaný XXX rovněž popřel, že by se žalovaného jednání dopustil. Veškerého napadání i vyžadování jídla a úklidů se měl dopouštět toliko XXX. Co se týče vyholení vlasů na hlavě, s tím už poškozený XXX přišel na celu. Obžalovaný připustil, že byl poškozený XXX z legrace přivázán k židli, popřel však, že by jej u toho uhodil.
4. Vina obžalovaných je prokázána provedenými důkazy, zejména výpovědí poškozeného XXX a znaleckým posudkem z odvětví soudního lékařství, který se týkal zranění poškozeného.
5. Poškozený XXX ve své výpovědi uvedl, že jej napadali všichni tři spoluodsouzení, se kterými byl na cele, zejména XXX, dále však i obžalovaný XXX a přidal se i obžalovaný XXX. Chtěli po něm, aby jim uklízel, dával jídlo a nakonec jej zmlátili XXX. Poškozený uvedl, že jej pomocí XX napadali všichni tři spoluodsouzení. Na podrobnosti už si však při výslechu u soudu s ohledem na časový odstup a prožité trauma nevzpomínal, soud tak přečetl jeho výpověď z přípravného řízení. Tam poškozený popsal, že spoluodsouzení po něm požadovali úklid cely, odevzdávání jídla a balíku. Dále jej všichni fackovali, protože byli tři, tak se nebránil. Následně jej byli XXX, kdy si nebyl jistý, zda měli jedno XXX, nebo více, tímto XXX byl bit XXX. Rovněž jej přivázali páskem k židli. Hlavním iniciátorem byl XXX. Po přečtení výpovědi z přípravného řízení poškozený připustil, že chvíli bylo soužití s obžalovaným XXX v pořádku, rychle se však

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

zhoršilo. Poškozený dále uvedl, že ze strany spoluodsouzených také došlo k jeho XXX, kdy po něm vyžadovali XXX. Soud dospěl k závěru, že tuto otázku není možné v daném řízení projednat, jelikož by nebyla zachována totožnost skutku s podanou obžalobou a nad to by okresní soud nebyl věcně příslušný k projednání této věci.

6. Druhým klíčovým důkazem je znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství. Znalec MUDr. Baláž uvedl, že poškozený utrpěl XXX. Tato zranění by ze soudně lékařského hlediska byla hodnocena toliko jako lehká, nicméně užití násilí by dobře mohlo vést ke zraněním, která by byla hodnocena již jako těžká, tedy způsobující omezení běžného způsobu života na dobu přesahující šest týdnů. Zejména hrozilo XXX. Z výpovědi znalce vyplývá, že je to spíše otázkou náhody, zda nedojde k těžšímu následku, kdy vliv může mít například obrana poškozeného, přesné směřování úderu, či skutečnost, že nebylo použito mírně vyšší intenzity. Znalec rovněž uvedl, že z charakteru zranění vyplývá, že se poškozený téměř nebránil.
7. Obhajoba navrhovala výslech XXX jako svědka a dále také výslech ostatních spoluodsouzených na oddíle, včetně barákového vedoucího, kteří by měli prokázat, že poškozený XXX měl problémy s šikanou již před příchodem na celu. Soud tyto důkazní návrhy jako nadbytečné zamítl. Co se týče výslechu XXX, ten byl vyslechnut v přípravném řízení v postavení obviněného a odmítl vypovídat, toto právo by měl i jako svědek. Nad to i v řízení před soudem odmítal uzavření dohody o vině a trestu či prohlášení viny. Soud nemá žádných důvodů se domnívat, že by se situace na jeho straně změnila a že by chtěl vzít veškerou vinu na sebe, což by odpovídalo výpovědi obžalovaných. Nad to byla dle názoru soudu vina obžalovaných dostatečně prokázána provedenými důkazy. Co se týče ostatních spoluodsouzených na oddíle pro mladistvé, jejich výslech považuje soud za zcela nadbytečný, jelikož ti nebyli přítomni u samotného napadání poškozeného. Pokud by měli prokázat, že poškozený XXX byl obětí šikany již před příchodem na celu s obžalovanými, tak tato skutečnost není pro rozhodování ve věci relevantní a soud ji nad to nikterak nerozporuje.
8. Když soud hodnotil důkazy v jejich vzájemné souvislosti, dospěl k závěru, že vina obžalovaných byla prokázána bez důvodných pochybností. V prvé řadě je třeba uvést, že na cele byli přítomni toliko obžalovaní, poškozený a XXX, je tedy vyloučeno, aby zranění poškozenému způsobil někdo jiný, to ostatně obžalovaní ani netvrdili a veškerou vinu svalovali na XXX. Proti verzi obžalovaných, kteří se z pochopitelných důvodů snaží vyvinít, stojí verze poškozeného XXX, která se soudu jeví jako důvěryhodná. Je pravda, že ve výpovědi poškozeného se vyskytovaly určité rozpory, například ohledně počtu XXX na cele. Je třeba si ovšem uvědomit, že celá událost se odehrála více než před dvěma lety, poškozenému bylo v té době toliko osmnáct let a nad to se muselo jednat o vysoce traumatizující zážitek. Za této situace by zcela konzistentní a detailní výpověď spíše vypovídala o účelovosti a připravenosti. Poškozený si byl jistý, že došlo k jeho napadání ze strany všech tří spoluodsouzených, kdy přesné detaily si již nevybavil, což pro vinu obžalovaných není podstatné. Nad to soud nevidí žádnou motivaci, proč by měl poškozený křivě obvinít obžalované, zejména za situace, kdy dle vlastních tvrzení měli být jeho kamarádi a pomáhat mu. Poškozenému musí být zřejmé, že obžalovaným hrozí citelná trestní opatření odnětí svobody a pokud by skutečně byli jeho kamarády, stěží by je lživě obvinil. Nad to je třeba uvést, že poškozený vypovídal pod hrozbou trestního stíhání v případě křivé výpovědi. V neposlední řadě se pak verze obžalovaných jeví jako vysoce nepravděpodobná s ohledem na počet a druh zranění na těle poškozeného. Jak již uvedl znalec, zranění na těle poškozeného svědčí o déletrvajícím útoku, proti kterému se poškozený v zásadě nebránil. Není zřejmé, proč by měl poškozený snášet takovéto násilí bez pokusu o obranu, kdyby proti němu stál pouze jeden útočník, a to navíc za situace, kdy se na cele nacházeli další dva jeho kamarádi, kteří přímo nezasahovali. Naopak je mnohem pravděpodobnější, že byl poškozený cílem útoku všech tří

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

spoluodsouzených, kdy byla fyzická převaha natolik vysoká, že poškozený rezignoval na obranu. Obhajoba naznačovala, že poškozený mohl obvinít obžalované za účelem větší šance k zaplacení náhrady nemajetkové újmy. Jelikož se však poškozený ani přes opakovaná poučení ze strany soudu nepřipojil k trestnímu řízení s nárokem na náhradu nemajetkové újmy, považuje soud za vyloučené, že by se dopustil křivé výpovědi za účelem finančního odškodnění, které nepožadoval. Soud tak dospěl k závěru, že výpověď poškozeného je důvěryhodná a na vydírání a napadání poškozeného se podíleli všichni tři spoluodsouzení na cele ve spolupachatelství, kdy hlavním iniciátorem byl XXX.

Právní hodnocení

9. Provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí mladistvý, který jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví. V řízení bylo prokázáno, že obžalovaní napadli společně s XXX poškozeného takovým způsobem, že mu mohli lehce způsobit zranění, která by naplňovala zákonné znaky těžké újmy na zdraví, tedy dobu léčby přesahující šest týdnů či poškození důležitého orgánu a pouze dílem náhody nedošlo k dokonání trestného činu. Co se týče subjektivní stránky, tak obžalovaní jednali minimálně ve formě nepřímého úmyslu, kdy museli být srozuměni s tím, že poškozenému mohou způsobit vážná zranění, zejména pokud při útoku bylo užito zbraně, tedy XXX. Tím byly naplněny všechny znaky citované skutkové podstaty.
10. Provinění vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se dopustí ten, kdo něho násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl a spáchá takový čin nejméně se dvěma osobami. V řízení bylo prokázáno, že obžalovaní společně s XXX požadovali po poškozeném XXX úklid cely, vydávání stravy a nárokového balíku. Obžalovaní jednali v úmyslu přímém. Tím byly naplněny zákonné znaky citované skutkové podstaty.

Uložená opatření

11. Při stanovení druhu trestního opatření a jeho výměry soud přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Soud také přihlédl také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.
12. Soud rovněž přihlédl k tomu, zda uložená opatření mohou vést k vytvoření podmínek pro sociální a duševní rozvoj mladistvého se zřetelem k jím dosaženému stupni rozumového a mravního vývoje, osobním vlastnostem, k rodinné výchově a k prostředí mladistvého, z něhož pochází, i jeho ochrana před škodlivými vlivy a předcházení dalšímu páchaní provinění.
13. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem. Při stanovení druhu trestního opatření a jeho výměry soud přihlédl k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (dle § 41 a 42 tr. zákoníku), k době, která uplynula od spáchání trestného činu, k případné změně situace a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu.
14. Oběma obžalovaným přitěžuje zejména skutečnost, že se trestné činnosti dopouštěli ve výkonu trestního opatření odnětí svobody. Oba obvinění byli v jeho výkonu za zvlášť závažné provinění loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, obžalovaný XXX rovněž za provinění vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. e) tr. zákoníku, jedná se tak u něj o speciální recidivu. U obou obžalovaných pak soud musel přihlédnout k tomu, že je trestní opatření ukládán za více provinění, kdy v případě obžalovaného XXX bylo ukládáno souhrnné trestní opatření k čtyřměsíčnímu trestu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

odnětí svobody za spáchání maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g). Polehčujících okolností soud neshledal, přihlédl však k tomu, že nejzávažnější provinění, tedy zvláště závažné provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku, bylo spácháno toliko ve stádiu pokusu se zaviněním ve formě nepřímého úmyslu, a že obžalovaní nebyli hlavními iniciátory celého jednání.

15. S ohledem na skutečnost, že se obžalovaní dopustili závažného násilného jednání ve výkonu trestního opatření odnětí svobody, dospěl soud k závěru, že uložení jiného opatření, než nepodmíněného opatření odnětí svobody, by nemohlo naplnit účel trestu a neodpovídalo by závažnosti žalovaného jednání. Oba obžalovaní jsou pak ohroženi modifikovanou sazbou trestního opatření v délce jednoho roku až pěti let. S ohledem na to, že nedošlo k dokonání provinění těžkého ublížení na zdraví a hlavním iniciátorem měl být XXX, dospěl soud k závěru, že postačí uložení trestního opatření v trvání 22 měsíců v případě obžalovaného XXX a 26 měsíců v případě obžalovaného XXX, u kterého je reflektováno uložení souhrnného trestního opatření a také spáchání trestného činu ve formě speciální recidivy. Co se týče zařazení do typu věznice, tak obžalovaný XXX doposud nedovršil devatenáctý rok věku, byl tak umístěn do věznice pro mladistvé. Obžalovaný XXX již devatenáctý rok věku dovršil a v současné době vykonává trest odnětí svobody ve věznici s ostrahou, soud tak dospěl k závěru, že k lepší resocializaci obžalovaného dojde právě ve věznici s ostrahou, jelikož ta umožní lepší pracovní zařazení obžalovaného.

Náhrada škody

16. K trestnímu řízení se řádně připojila poškozená společnost Všeobecná zdravotní pojišťovna s nárokem na náhradu škody ve výši 63 249 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení, kdy škoda spočívala v nákladech vynaložených na léčbu poškozeného XXX. Poškozená společnost řádně doložila výši nákladů, byl jí tak přiznán nárok na náhradu škody v požadované výši. Při stanovení okamžiku prodlení soud vycházel z okamžiku seznámení obžalovaných se spisem, které proběhlo v XXX roku 2022, kdy vyhlášená repo sazba činila 3,75 % a výše zákonných úroků z prodlení tak činí 11,75% dle § 1970 o.z. a provádějícího nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Poškozená společnost požadovala přiznání úroků z prodlení ode dne následujícího po prvním hlavním líčení, kdy v souladu se zásadou dispozitivnosti civilního řízení soud nemohl přiznat poškozené společnosti více, než žádala, byl jí tudíž přiznán nárok na zaplacení úroků z prodlení ode dne 29. 3. 2023 do zaplacení. Povinnost k náhradě škody byla obžalovaným uložena rukou společnou a nerozdílnou, kdy v případě uložení této povinnosti XXX bude i ten odpovídat společně a nerozdílně se spoluobžalovanými.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho opisu. Odvolání se podává u Okresního soudu v Pardubicích a rozhoduje o něm Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Rozsudek lze napadnout odvoláním také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout též příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Ve prospěch

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

mladistvého, a to i proti jeho vůli, mohou odvolání podat též jeho zákonný zástupce, obhájce a orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Odvolání musí být ve stanovené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Právo podat odvolání nemá ten, kdo se ho platně vzdal.

Pardubice 28. března 2023

Mgr. Matěj Pilát v.r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, soud pro mládež rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 1.11.2023 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Šárky Pfeiferové a soudců JUDr. Davida Čejky a Mgr. Petra Žandy o **odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Pardubicích, o odvolání mladistvého XXX**, narozeného XXX, trvale bytem XXX, toho času ve vazbě v jiné trestní věci ve Vazební věznici XXX, a o **odvolání mladistvého XXX**, narozeného XXX, bytem XXX, toho času ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici XXX, proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích - soudu pro mládež ze dne 28.3.2023, č. j. 3 Tm 3/2022 - 459,

takto:

I.)

*Z podnětu odvolání státní zástupkyně se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. řádu **zrušuje** ve výroku o trestních opatřeních uložených oběma mladistvým a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se **nově rozhoduje tak, že***

mladistvému XXX

*se za provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku ukončeného ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a za provinění vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku, ohledně nichž zůstal výrok o vině v napadeném rozsudku nezměněn, **ukládá** za tato provinění a dále za sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 4. 2022, č. j. 3 T 44/2022-87,*

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Josková.

podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku **souhrnné trestní opatření odnětí svobody ve výměře 2 (dvou) let a 8 (osmi) měsíců.**

Podle § 31 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže obžalovaný vykoná trestní opatření ve věznicí pro ostatní odsouzené a podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestního opatření zařazuje **do věznice s ostrahou.**

Podle § 43 odst. 2 věta druhá tr. zákoníku se **zrušuje** výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 27. 4. 2022, č.j. 3 T 44/2022-87, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Mladistvému XXX

se za provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku ukončeného ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a za provinění vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku, obledně nichž zůstal výrok o vině v napadeném rozsudku nezměněn, **ukládá**

podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku **úhrnné trestní opatření odnětí svobody ve výměře 2 (dvou) let a 6 (šesti) měsíců.**

Podle § 31 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže obžalovaný vykoná trestní opatření ve věznicí pro ostatní odsouzené a podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestního opatření zařazuje **do věznice s ostrahou.**

II.)

Odvolání obou mladistvých se podle § 256 tr. řádu **zamítají.**

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích, soudu pro mládež shora citovaným, byli oba mladiství uznáni vinnými proviněním těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku ukončeného ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a proviněním vydírání podle § 175 odst. 1,2 písm. b) tr. zákoníku, za což bylo mladistvému XXX uloženo souhrnné trestní opatření odnětí svobody v trvání 26 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 27.4.2022, č.j. 3 T 44/2022-87, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Mladistvému XXX bylo uloženo úhrnné trestní opatření odnětí svobody v trvání 22 měsíců nepodmíněně, pro jehož výkon byl zařazen do věznice nebo do zvláštního oddělení pro mladistvé. Oběma mladistvým byla uložena povinnost zaplatit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně na náhradě škody částku ve výši 63.249 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně ode dne 29.3.2023 do zaplacení.

2. Podle skutkových zjištění okresního soudu se měli mladiství dopustit daného provinění tím, že společně se samostatně trestně stíhaným XXX, v době od XXX dne XXX 2021 do XXX dne XXX2021 v rámci výkonu trestního opatření odnětí svobody ve Věznici v XXX na cele č. XXX nutili pod pohrůžkou fyzického násilí a za užití fyzického násilí poškozeného XXX, narozeného XXX, aby jim odevzdával svoji nárokovou stravu a uklízel celu č. XXX, opakovaně ho uhodili údery otevřenou dlaní a pěstí XXX, přičemž došlo u něho k XXX, následně mu svázali páskem XXX a takto svázaného ho proti jeho vůli nechali sedět v cele na židli, dále ho bez příčiny bili tak, že mu opakovaně dávali facky, údery pěstí a kopali ho XXX a opakovaně jej uhodili XXX, kdy došlo k XXX, dále poškozenému XXX proti jeho vůli XX a na jeho ústavním oblečením vytvořili XXX, přičemž v důsledku napadání poškozený utrpěl zranění, a to XXX s následnou hospitalizací od XXX 2021 do XXX 2021 v XXX nemocnici a následně v období od XXX 2021 do XXX 2021 ve Vězeňské nemocnici XXX, přičemž uvedené jednání bylo způsobilé i ke vzniku závažnějších zranění, zejména hrudníku vzhledem k tříštivé zlomenině žebra s posunem, případně i ledviny; v případě hrudníku mohlo vést k otevřenému poranění (trhlině) plíce a s tím souvisejícímu kolapsu plíce většího rozsahu či krvácení do hrudní dutiny, v případě poranění ledviny mohlo vést ke krvácení většího rozsahu do prostoru okolo ledviny či za pobřížnici, přičemž takováto poranění by byla hodnocena jako těžká.
3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání mladistvý XXX, a to do výroku o vině i do výroku o trestním opatření. Podle jeho názoru okresní soud nesprávně právně kvalifikoval jím zjištěný skutkový stav jako pokus těžkého ublížení na zdraví. Okresní soud sice správně uzavřel, že způsobená poranění poškozenému nelze kvalifikovat jako těžké ublížení na zdraví, avšak dovodil úmysl směřující k takové újmě na zdraví. Znalec MUDr. Baláž se k věci vyjádřil, že poranění vznikla na základě útoku intenzitou střední až velkou, již i velkou. K následným dotazům ohledně okolností, které by musely být splněny ke vzniku těžké újmy na zdraví, zmiňoval zejména možnou obranu a vykrývání úderů, a dále uvedl možnost vyšší intenzity útoků a další okolnosti, které se obhajobě jeví jako možné komplikace zdravotního stavu. Z uvedeného učinil okresní soud závěr, že bylo prokázáno, že obžalovaní napadli poškozeného způsobem, že mu mohli lehce způsobit zranění, která by naplňovala znaky těžké újmy na zdraví. Tento závěr považuje odvolatel za nesprávný, k těžké újmě na zdraví nedošlo, ačkoli se poškozený nebránil, XXX, a těžká újma mohla vzniknout spíše na základě shody nepříznivých okolností. Z hlediska subjektivní stránky vychází soud ze závěru, že všichni obžalovaní útočili na poškozeného XXX, což rozhodně nebylo prokázáno. Předmětný útok tak nebyl při běžných okolnostech způsobilý vážnou újmu na zdraví způsobit, což se projevilo i tím, že ani fakticky nevznikla.
4. Odvolatel dále tvrdí, že okresní soud nesprávně hodnotil výpověď poškozeného u hlavního líčení jako věrohodnou a že toliko na jejím základě učinil nesprávná skutková zjištění. Jak vyplynulo i při hlavním líčení, poškozenému bylo nutno opakovaně předestírat jeho výpověď z přípravného řízení, kdy s podivem poškozený uváděl přesnější a širší tvrzení než v přípravném řízení, např. popis útoku XXX – dříve si nebyl jistý, zda útočili všichni tři obžalovaní, při hlavním líčení už si byl jistý, že všichni tři útočili, na rozdíl od přípravného řízení uváděl při hlavním líčení, že měl problémy s obžalovanými XXX a XXX ještě před příchodem XXX na celu. Poškozený uváděl nově i sexuální násilí proti jeho osobě. Při hlavním líčení prohlásil, že by chtěl nějakou náhradu škody, což může vysvětlovat změnu jeho postoje a výpovědi ve smyslu jednoznačného označení všech tří obžalovaných jako útočníků a osob, které se vůči němu měly dopouštět agresivního chování. V tomto směru se okresní soud nedostatečně vypořádal s touto námitkou, když se omezil toliko na posouzení této motivace z hlediska prvotní výpovědi, nikoli však z hlediska rozporů ve výpovědích poškozeného v přípravném řízení a při hlavním líčení, či z hlediska zlepšení paměti. Okresní soud sice konstatuje, že rozpory ve výpovědi lze vysvětlit tím, že od spáchání skutku uplynula dlouhá doba a že se pro poškozeného jednalo o vysoce traumatizující zážitek. Obhajoba však považuje takové odůvodnění rozporů za nedostatečné, neboť se nejedná toliko o nepřesnosti ve výpovědi, ale o zcela jasné rozpory ve skutkově naprosto rozdílných tvrzeních a dokonce o

zpřesňování a rozšiřování tvrzení poškozeného, u kterého by bylo logické předpokládat přesný opak. Sám poškozený uvedl, že se snažil podrobnosti vypustit z hlavy. Nelze ani vyloučit, že postupem času si poškozený mohl koncentrovat veškeré zážitky obdobného charakteru ve výkonu trestu, jejichž existenci připouští, právě na osoby obžalovaných. V této souvislosti nelze ani přehlédnout, že poškozený byl na cele s obžalovanými velmi krátký čas, ve kterém mělo k uvedeným jednáním dojít.

5. Podle odvolatele okresní soud neprovedl dokazování v dostatečném rozsahu. V souvislosti nejen s rozpory ve výpovědi poškozeného, se jeví, že neprovedení důkazů navržených obhajobou ponechává prostor pro pochybnosti. Nelze ani přehlédnout, že obžalovaní u hlavního líčení uvedli, že poškozený na jejich celu již přišel XXX. Odvolatel je přesvědčen, že zejména v případě rozhodování o vině ve věci mladistvých pro závažné provinění nelze opomíjet žádné důkazy a skutkový stav je nutno zjistit co nejpřesněji. Pokud se soud spokojil toliko s rozporuplnou výpovědí poškozeného, rezignoval na řádné zjištění skutkového stavu, jakož i na respektování práv obhajoby. Ostatně odvolatel se domnívá, že soud zaměřil dokazování na otázku ublížení na zdraví, když okolnosti tvrzeného vydírání v zásadě nezjišťoval, spokojil se s vágními vyjádřeními poškozeného, nerefletoval ani tvrzení obhajoby na velmi krátké období vymezeného obžalobou, kdy mělo dojít k veškerému jednání obžalovaných proti poškozenému. Uložené trestní opatření je nepřiměřeně přísné, kdy okresní soud k oběma obžalovaným přistupoval při ukládání opatření shodně, když obžalovanému XXX v rámci souhrnného opatření bylo přičteno v plné výši stávající trestní opatření. Princip sčítání trestů považuje obhajoba za nezákonný. Závěrem proto navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně.
6. Včasně odvolání podal také mladistvý XXX, a to rovněž do výroku o vině i do výroku o trestním opatření. Poukazuje na to, že rozsudek soudu prvního stupně trpí vadami, když se soud nevypořádal se všemi okolnostmi důležitými pro rozhodnutí a neprovedl pro objasnění věci veškeré potřebné důkazy, skutek nesprávně kvalifikoval a porušil základní zásady trestního řízení. Rozsudek byl pro něj značně překvapující. Obžalovaný byl ve věci jediným, kdo od počátku vypovídal, přiznal se po pravdě k jedné potyčce s poškozeným XXX, jiného jednání se však proti němu nedopustil. Opakovaně poukazoval na podmínky, které panují ve věznicích, kdy problémy mezi spoluvězni nejsou příslušnými pracovníky řešeny a vězni ve výkonu tak nemají žádného účinného zastání. S ohledem na tyto okolnosti vězeň nemá možnost se kohokoliv zastat, neboť by si tím tzv. pověsil terč na svá vlastní záda. Obžalovaný XXX se jednání nedopustil a ani neměl žádnou možnost ho ochránit. Obžalovaný XXX namítá, že poškozený XXX ve své výpovědi potvrdil, že měl problémy se spoluvězni již dříve, na jiné cele, proto byl přemístěn na celu k obžalovaným. Přesto se soud s touto skutečností nikterak nevypořádal. Soud neprovedl žádného důkazu k tomu, v jakém zdravotním stavu se poškozený XXX nacházel v době, kdy byl z jiné cely přemístěn na celu s obžalovanými a s XXX. Neprovedl žádné důkazy o tom, zda již měl na těle nějakých zranění při nástupu na celu k obžalovaným. Soudem prvního stupně tak nebylo prokázáno, že se zranění či jejich část, vyholení XXX či obrazce a nápisy na ústavním oblečení nemohla na poškozeném a jeho věcech dopustit jiná osoba odlišná od obžalovaných. Vina tak nebyla bez pochybností prokázána. Okresní soud se dostatečně nevypořádal s velmi zásadními rozpory ve výpovědi poškozeného XXX. Rozpory v jeho výpovědi se neliší v pouhých detailech, ale ve zcela základním rámci popisovaných událostí, proto uvedené rozpory nelze ospravedlnit během času. Vzhledem k následkům nelze tvrdit, že se odehrála zcela běžná, každodenní událost. Naopak z hlediska vnímání poškozeného se mělo jednat o událost zcela mimořádnou a nelze si tak tuto s žádnou jinou plést.
7. Poškozený XXX při svém výslechu dne 4.5.2022 uváděl, že si již pamatuje málo. Dne 28.3.2023 si najednou pamatuje vše dobře. V roce 2022 uváděl, že si myslí, že ho bili všichni. Ruce a nohy měl volné, nebyl přivázaný. Nejprve uvádí, že všichni tři na něj vzali XXX, tato XXX měla být tři, když každý měl mít jedno, a zároveň o pár minut později uvádí, že si není jistý, že by na něj útočili všichni tři. Při výslechu v březnu 2023 poškozený najednou uvádí, že si vše pamatuje dobře. Uvádí, že měl

být svázaný, XXX na cele najednou bylo jedno. Měl být bit XXX v pozici na zemi a na břicho, hlavou dolů, tuto hlavu si rukama kryl. Zároveň však tvrdí, že vše viděl a že ho bili všichni. Jak by v této pozici mohl něco vidět? O pár minut později uvádí, že si není jistý, že by na něj útočili všichni tři. V původní výpovědi například uváděl, že s XXX na cele také nevycházel. Výpověď poškozeného nelze hodnotit jako věrohodnou, když trpí velmi zásadními rozpory o průběhu děje, jeho čase a osobách na něm údajně zúčastněných. Obžalovaný by také rád poukázal na způsob vyjadřování poškozeného na velmi nízké úrovni. Poškozenému bylo při obou výsleších velmi špatně rozumět, jeho vyjadřování bylo jednoduché a nelogické. Z běžného způsobu vyjadřování poškozeného se razantně vymyká zcela překvapující užití pojmu „psychická újma“ a požadování náhrady škody. Celá výpověď se v tomto kontextu obhajobě jevila jako snaha obžalovaným co nejvíce přitížit proto, aby se poškozený mohl ucházet o náhradu za tuto jím tvrzenou psychickou újmu. Obžalovaný namítá, že výpovědi poškozeného byly zcela nedůvěryhodné a obsahovaly řadu rozporů. Naopak výpovědi obžalovaných byly konstantní a shodné. Oba označili viníka předmětného jednání a poukázali na skutečnost, že s tímto nemohli ničeho dělat.

8. Pokud soud uvádí, že na cele byli pouze tyto čtyři a události neměly žádného jiného svědka, pak soud neprokázal, že se jednání obžalovaný XXX dopustil. V tomto ohledu pak nezbyvá namítat, že soud prvého stupně porušil základní zásady trestního řízení, když nerespektoval pravidlo in dubio pro reo.
9. Obžalovaný XXX dále poukazuje na výpověď znalce MUDr. Baláže, který uvedl, že z charakteru poranění poškozeného nelze jednoznačně říci, zda poranění způsobilo více osob. Znalec tak potvrdil, že se jednání mohl skutečně dopustit obžalovaný XXX zcela sám. Ani výpověď znalce tak nepoukazuje na vinu obžalovaného XXX. Toto vyjádření však soud nevzal na zřetel. Při své výpovědi znalec popisoval, jaká další zranění by mohla nastat. Aby tyto však nastaly, musela by být intenzita útoku větší. S ohledem na tuto skutečnost a s ohledem na to, že dle znaleckého posudku poranění poškozeného neohrožovala na životě, jednalo se o zranění lehká a doba léčení nepřekročila délku 6 týdnů, obžalovaný namítá špatnou právní kvalifikaci, kdy se zcela nepochybně nejedná o provinění těžkého ublížení na zdraví. K tomu pak namítá, že nebyla naplněna ani subjektivní stránka provinění těžkého ublížení na zdraví, když dle komentářové literatury by muselo být prokázáno, že úmysl pachatele směřoval ke způsobení následku těžké újmy na zdraví, nikoli jen k samotnému způsobení poruchy zdraví. Takové jednání je pak třeba posoudit dle § 146 tr. zákoníku a nikoli dle § 145 tr. zákoníku.
10. Ve vztahu k provinění vydírání pak toto není vůbec specifikováno a důkazy podepřeno, že se vůbec stalo, kdy, kým a v jakém rozsahu. Rozsudek směřuje k jednání ve dnech 22.-23.1.2021. Důkazy však nebylo prokázáno v těchto dnech ničeho a nelze tak učinit závěr, že se obžalovaný XXX daného provinění dopustil. Proto navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a obžalovaný byl zproštěn obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal obžalovaný XXX.
11. Odvolání v neprospěch obou mladistvých do výroku o trestním opatření podala také státní zástupkyně. Ta se sice ztotožnila se skutečnostmi pro rozhodnutí o uložení nepodmíněných trestních opatření odnětí svobody, avšak má za to, že nebyly dostatečně zohledněny přitěžující okolnosti, a to jak předchozí odsouzení pro shora uvedená provinění, tak i skutečnost, že trestní opatření byla ukládána za více provinění, u ml. XX jako úhrnné trestní opatření a u ml. XXX jako souhrnné trestní opatření. Státní zástupkyně má za to, že je třeba akcentovat i tu skutečnost, že absentuje jakákoli polehčující okolnost. Uložená trestní opatření byla uložena v dolní polovině trestní sazby. S ohledem na shora uvedené přitěžující okolnosti má státní zástupkyně za to, že bylo třeba ukládat již důraznější trestní opatření, a to při polovině trestní sazby modifikované pro mladistvé. Je třeba uvést, že ml. XXX byl již opakovaně soudně trestán, a to pro násilnou trestnou činnost, kdy byl opakovaně odsouzen pro provinění loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, což svědčí o jeho poměrně vysokém mravním narušení, kdy je třeba na něho působit důraznějším trestním opatřením, když předchozí odsouzení nevedla k nápravě. I ml. XXX má 3 záznamy v rejstříku trestů, přičemž ukládaná trestní opatření dosud nevedla k nápravě, a proto je třeba i na

něho působit důraznějším trestním opatřením. Závěrem proto navrhl, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestních opatřeních u obou mladistvých a uložil mladistvému XXX úhrnné trestní opatření odnětí svobody ve výměře 30 až 34 měsíců se zařazením do věznice nebo do zvláštního oddělení pro mladistvé a obžalovanému ml. XXX souhrnné trestní opatření odnětí svobody ve výměře 32 až 36 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou.

12. Krajský soud z podnětu všech podaných odvolání ve smyslu ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozsudku, které byly odvoláním dotčeny, jakož i správnost postupu řízení, jež jejich vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání státní zástupkyně je důvodné, zatímco odvolání obou mladistvých důvodná nejsou.
13. Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V takto provedeném řízení okresní soud vykonal řadu důkazů nutných pro zjištění skutkového stavu věci, přičemž tyto důkazy zhodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech.
14. Skutková zjištění okresního soudu odpovídají provedeným důkazům. Ani krajský soud nedospěl k závěru, že by bylo třeba důkazní řízení doplňovat o navržené důkazy, když i u veřejného zasedání oba obhájci znovu navrhli provedení důkazů, které již odmítl okresní soud a vysvětlil v odůvodnění svého rozhodnutí, proč tak učinil. Krajský soud je stejného názoru jako okresní soud, že není třeba vyslyšet další osoby, zejména osoby z ostatních cel, kde měl předtím být umístěn poškozený XXX, případně tzv. barákového, neboť sám poškozený přiznal, že měl problémy i v jiných celách, ale ne takového rázu, pro co jsou nyní mladiství stíháni a kromě toho ze znaleckého posudku MUDr. Petra Baláže vyplývá, že zranění, která poškozený utrpěl, byla zranění čerstvá, nejednalo se tedy o žádná zranění staršího data, ze kterých by bylo možné usuzovat na to, že byla způsobena někým jiným. Protože žádná z navrhovaných osob nebyla osobně přítomna jednání mladistvých vůči poškozenému, která se odehrála na cele za přítomnosti pouze těchto 4 osob, tedy tří mladistvých obžalovaných a poškozeného XXX, nemohly by tyto osoby podat žádná přímá svědectví k daným událostem. Kromě toho i krajský soud považuje výpověď poškozeného XXX za věrohodnou, která je pak podporována i dalšími provedenými důkazy, zejména znaleckým posudkem z oboru soudního lékařství, jak bude zmíněno níže, a proto krajský soud zamítl návrhy mladistvých na doplnění důkazního řízení. Pokud jde o provedení opětovného výslechu poškozeného před krajským soudem, ani tento návrh neshledal krajský soud důvodným, neboť poškozený byl vyslyšán opakovaně, a to v přípravném řízení i před soudem, poskytl tedy již dostatek informací k průběhu skutkového děje a není nutné jej znovu vyslyšet. Pokud jde o výpověď spoluobviněného XXX, ten byl ze společného řízení vyloučen z důvodu nemožnosti zajištění jeho účasti u hlavního líčení a navíc v přípravném řízení odmítl ve věci vypovídat.
15. Ke skutkovým zjištěním, ke kterým dospěl krajský soud, lze uvést, že tato shledává i krajský soud správnými. Podle názoru krajského soudu okresní soud dostatečným způsobem odůvodnil své rozhodnutí, a pokud dospěl k závěru, že byla objektivně i subjektivně prokázána vina obou mladistvých, pak tento závěr má oporu v provedeném dokazování.
16. Oba mladiství popírají, že by se dopustili jednání tak, jak jsou popsána ve výroku napadeného rozsudku. Mladistvý XXX v přípravném řízení nevypovídal, vypovídal až u hlavního líčení a v podstatě veškerou vinu shazuje na mladistvého XXX, který byl ze společného řízení vyloučen k samostatnému projednání. Pokud jde o mladistvého XXX, ten vypovídal v přípravném řízení i u hlavního líčení a z jeho výpovědi lze dovodit, že i on v podstatné míře přenáší odpovědnost na mladistvého XXX, přičemž ten je jako hlavní pachatel označován i poškozeným XXX. Nicméně v přípravném řízení mladistvý XXX uvedl, že to byl XXX, kdo nutil poškozeného uklízet a když nechtěl, dostal facky. Dále pak uváděl, že pokud poškozený neuklidil, dostal i XXX od XXX a dokonce měl XXX poškozeného XXX. Sám připustil, že měl s poškozeným pouze jeden konflikt, když hráli karty a poškozený podváděl, tak se kvůli tomu poprali, kdy připustil, že poškozenému

XXX. Nicméně dále mladistvý připustil i tu verzi, že XXX svázal poškozeného páskem a že ho profackovali všichni tři, byť doplnil, že jeho k tomu nutil XXX. Současně potvrdil, že XXX měl praštit poškozeného XXX, kterou měl o něho zlomit, což se stalo právě proto, že poškozený nechtěl uklízet. U hlavního líčení pak mladistvý XXX popírá, že by se jednání dopustil a připouští pouze onen konflikt při podvodu v kartách. U hlavního líčení na rozdíl od přípravného řízení uváděl, že poškozený XXX nebyl svázán, a pokud mu byla předestřena jeho výpověď z přípravného řízení, tak připustil, že XXX svázaný byl, ale to neznamenovalo, že mu chtěli ublížit, přičemž poškozený sám s tím souhlasil. Popřel, že by ho svázali a mlátili. Dále uvedl, že na té židli to nebylo ani fackování, ale byla to jen sranda, aby se lekal. Mladistvý také tvrdil, že poškozený XXX už neví, jak to bylo, ani kdo ho mlátil a sám připustil, že by se z toho zbláznil, jak ho mlátil XXX a jak ho kopal XXX. Bylo to z důvodu, že chtěl, aby poškozený uklízel, tak poškozený uklízel, to se XXX nelíbilo a za to ho mlátil. Také potvrdil, že poškozenému bral XXX jídlo a prostě ho týral. Sám poškozenému nepomohl, protože se do toho nechtěl plést.

17. Mladistvý XXx u hlavního líčení tak uváděl, že to byl XXX, kdo mlátil poškozeného, neboť po poškozeném chtěl, aby uklízel, bral ho jako slabšího a když se XXX nelíbilo, jak poškozený uklidil, tak ho začal mlátit, a to i XXX. Rovněž uvedl, že nemohl poškozenému pomoci, protože by se to sesypalo i na něj. Sám popřel, že by po poškozeném žádal, aby mu dával jídlo nebo aby uklízel a nikdy ho fyzicky nenapadl. Pokud jde o svázání, tak to považoval za hru, že byl XXX svázaný. Popřel, že by XXX uhodil, když byl svázaný na židli. Zde je rozpor s tím, co tvrdil XXX v přípravném řízení, který tam připustil, že když byl poškozený svázaný na židli, tak jej fackovali všichni tři, tedy i XXX. Oba pak shodně uváděli, že s vyholenou hlavou již poškozený přišel na celu.
18. Z těchto výpovědí lze dovodit, že skutečnosti, které jsou předmětem popisu skutku a o kterých vypovídal i poškozený, se skutečně staly. Je zde jasně patrné, že mělo dojít k vydírání poškozeného XXX, (byť oba mladiství tvrdí, že tak činil pouze XXX, oni ne), že měl být nucen k úklidu, a pokud neuklidil správně, byl za to mlácen, a to nejen fackami, ale i pěstmi, kopy XXX. Také z výpovědí obou mladistvých vyplynulo, že byl poškozený nucen vydávat jídlo, opět však pouze ze strany XXX, když oni svou účast na tom popřeli. Z obou výpovědí pak jednoznačně vyplývá, že mělo docházet k opakovanému fyzickému násilí vůči poškozenému XXX, přičemž toho se měl dopouštět XXX, oni ne, jen s výjimkou toho, co uváděl XXX ohledně potyčky kvůli kartám. Současně však XXX v přípravném řízení potvrdil, že když byl poškozený svázaný na židli, že jej měli všichni tři profackovat. Lze tedy dovodit, že se odehrály věci tak, jak jsou popsány ve výroku napadeného rozsudku, přičemž i mezi výpověďmi obou mladistvých obžalovaných jsou patrné rozpory ohledně toho, jak se kdo měl podílet na případném fyzickém napadení poškozeného. XXX to vylučuje zcela, zatímco XXX v přípravném řízení připustil fackování poškozeného svázaného na židli ze strany všech tří mladistvých obžalovaných, tedy jeho, XXX. Tomu připisují oba mladiství největší podíl viny.
19. Krajský soud však neuvěřil těmto verzím obou mladistvých a ve shodě s okresním soudem vycházel z výpovědi poškozeného XXX, jehož výpověď lze považovat za věrohodnou a v podstatných bodech odrážející to, co se mělo skutečně odehrát. Sám XX poukazoval na špatnou míru vyjadřovacích schopností poškozeného XXX. Je nepochybné, že se jedná o osobnost jednodušší, která má problém se srozumitelně vyjádřit, šlo o osobu slabší, která se proto nepochybně stávala obětí útoků ze strany spoluodsouzených. To však neznameno, že by se jednalo o osobu nevěrohodnou. Skutečnost, že byl nucen k činnostem v podobě úklidu a odevzdávání jídla, byla prokázána, když oba mladiství o tom hovoří, jen vylučují sebe jako pachatele vydírání. Stejně tak se prokázala skutečnost, že poškozený byl obětí opakovaného fyzického násilí. Ostatně nebyl to poškozený, kdo by celou věc oznámil, aby jak tvrdí mladiství chtěl z dané věci finančně profitovat ve formě náhrady škody, naopak byli to dozorcí ve věznicí, kteří si všimli zranění na poškozeném a začali věc řešit. Nejzávažnější zranění a útok se odehrál právě v žalovaném období z XXX 2021 na XXX 2021, protože pokud by k takovým útokům zásadního charakteru docházelo dříve a na

poškozeném by byly patrné známky po napadení, jistě by to bylo ze strany dozorců řešeno takové napadení daleko dříve. K tomu je třeba poznamenat závěr znalce MUDr. Baláže o čerstvých zraněních na těle poškozeného. Ostatně jistě by si dozorcí všimli i XXX, které byly XXX poškozeného, pokud by je měl mít dříve od někoho jiného, jak namítali oba mladiství. Stejně tak pokud jde o mikinu a ústavní oblečení, je třeba zmínit, že na roláku poškozeného byla zjištěna stopa DNA mladistvého XXX, což svědčí o tom, že se na jeho napadení nepochybně podílel větší měrou, než připustil.

20. Poškozený vypovídal v přípravném řízení tak, že v podstatě označil všechny tři mladistvé, tedy XXX za osoby, které po něm chtěly, aby uklízel a dával jim jídlo. Také potvrdil, že všichni tři ho bili, dávali mu facky a že mu všichni tři XXX. Také potvrdil, že všichni tři jej napadli XXX, kdy jej bili XXX, avšak nebyl si zcela jistý tím, zda měli každý jedno XXX, nebo zda jej bili jedním XXX. Proto použil výraz, že „neví“. Z toho však nelze dovozovat nevěrohodnost daného tvrzení, protože skutečnost, že byl bit XXX, vyplývá i z výpovědi obžalovaných mladistvých, kteří však za útočníka označují pouze XXX. Skutečnost, že k tomuto mechanismu bití došlo, pak stvrzuje i znalec z oboru soudního lékařství. Poškozený však potvrdil, že jej po celém těle bili všichni tři obžalovaní, avšak za hlavního iniciátora označil XXX. Také připustil, že byl svázaný, což učinil XXX a v té souvislosti je třeba znovu zmínit výpověď mladistvého XXX z přípravného řízení, kde uváděl, že poté, co byl poškozený svázan, jej profackovali všichni tři.
21. U hlavního líčení poškozený XXX znovu uvedl, že mu vyhrožovali všichni tři obžalovaní, zopakoval, že mu všechno brali, všichni tři ho mlátili, chtěli po něm, aby jim uklidil, ustlal a zopakoval i to, že jej mlátili XXX a že je XXX. K počtu XXX uvedl, že si myslí, že popisoval, že na cele byla XXX, ale zdá se mu, že bylo jen jedno. To v podstatě tvrdil i v přípravném řízení. Setrval na tom, že všichni tři jej napadali, byť znovu za hlavního iniciátora označil XXX. Uvedl, že jej přivázali k židli, bili jej všude, a to rukama, nohama i boxováním. Také popisoval, jak ležel na zemi a všichni tři jej bili a znovu zopakoval, že si je jistý, že jej bili všichni tři.
22. Byť jsou ve výpovědi poškozeného drobné rozdíly, nejedná se však o tak zásadní rozdíly, které by měly celou jeho výpověď znevěrohodnit. V přípravném řízení i u hlavního líčení setrval na tom, že jej bili všichni tři mladiství, popisoval, co po něm požadovali, jak jej mlátili a pokud u hlavního líčení nad rámec toho, co uváděl v přípravném řízení, sdělil, že po něm chtěli i sexuální aktivity a že XXX, tak je sice pravdou, že tuto skutečnost ve výpovědi v přípravném řízení neuváděl, nicméně to, že tak neučinil, neznamená, že by tím znevěrohodňoval svoji výpověď. Nyní u hlavního líčení učinil výpověď s odstupem více času, kde měl možnost se vyrovnat s traumatickými zážitky, které pro něj soužití s mladistvými na cele mělo (srovnej vyjádření mladistvého XXX, že on by se z takového mlácení zbláznil) a nutno podotknout, že o určitém sexuálním násilí jsou ve spise zmínky, nicméně dané skutečnosti nebyly prokazovány, nejsou výsledkem provedeného dokazování a ani v popisu skutku v obžalobě nebyly dané skutečnosti zmiňovány, proto nebylo možné se s nimi v rámci hlavního líčení vypořádávat.
23. K námitkám mladistvých ohledně možného motivu poškozeného vypovídat proti nim z důvodu požadavku na náhradu škody, lze uvést, že ani tato námitka nemůže obstát. Poškozený ani v přípravném řízení, ani před hlavním líčením neuplatnil žádný nárok na náhradu škody či nemajetkové újmy, a jestliže se pouze vyjádřil v průběhu své výpovědi před soudem, že by nějakou náhradu škody mohl požadovat, neznamená to, že by vypovídal křivě a že by důvodem jeho výpovědi byla snaha získat majetkový prospěch. Jak bylo zmíněno již shora, nebyl to poškozený, kdo jednání mladistvých oznámil, bylo to zjištěno dozorcí, a ani poté, kdy byl vyslýchán a poučen v roli poškozeného, neuplatňoval žádné nároky na náhradu škody. Ostatně to, že k danému skutku došlo, je důkazy potvrzeno a poškozený by přirozeně měl nárok na náhradu škody či nemajetkové újmy na zdraví, pokud by takovou požadoval. Je jistě logické, že se mohl s někým před svým výslechem u soudu poradit, že takové nároky může uplatňovat, proto i mohlo dojít k použití onoho obratu o náhradě škody, jak bylo namítáno, nicméně to neznamená, že by to byl důvod nepravdivé

výpovědi poškozeného. Stejně tak, pokud by se oba mladiství k němu chovali řádným způsobem a byli jeho kamarádi, jistě by neměl důvod je označovat za pachatele trestné činnosti.

24. Jak bylo naznačeno již shora, dalším zásadním a důležitým důkazem, který podporuje verzi poškozeného, je znalecký posudek z oboru soudního lékařství zpracovaný MUDr. Petrem Balážem. Podstatné je, že všechna předmětná poranění, která se po útoku mladistvých nacházela na těle poškozeného, byla poranění čerstvá a mohla velmi dobře vzniknout právě v průběhu popisovaného úrazového děje. Byť zranění, která jsou citována v popisu skutku, dosahují ze soudně lékařského hlediska jen lehké újmy na zdraví, nelze přehlédnout, že ve výčtu zranění jsou i XXX. Znalec uvedl, že pokud jde o povrchová zranění, tak ta vznikla opakovaným tupým násilím působícím malou až střední intenzitou (na stupnici malá – střední - velká), pokud jde o poranění XXX, zde již znalec uvádí, že šlo o střední až velkou intenzitu působícího násilí a u poranění XXX pak šlo již o velkou intenzitu působící na XXX, dále na XXX. Současně znalec uvedl, že tato poranění, která v posudku popsal a která jsou uvedena v popisu skutku, vznikla aktivně vedenými přímými tupými údery, např. pěstí, kopnutím, u poranění XXX i tlakem na XXX např. kolenem, nohou, apod. a pokud jde o XXX, tak pro tato poranění svědčí mnohočetné údery protáhlým tupým předmětem, např. XXX. Současně znalec uvedl, že údery byly vedeny opakovaně, lze usuzovat na více jak deset úderů, které nejvíce směřovaly XXX.
25. Znalec dále uvedl, že s ohledem na objektivně doložitelnou intenzitu násilí, její lokalizaci i charakter poranění a popsany úrazový děj, lze označit popisovaný děj za nebezpečný a rizikový, neboť byl způsobilý i ke vzniku závažnějších poranění, zejména XXX by mohlo násilí obdobné intenzity vést k otevřenému poranění - trhlině plíce a s tím souvisejícím kolapsem plíce většího rozsahu či krvácení do hrudní dutiny, v případě poranění ledviny pak při působení násilí o mírně větší intenzitě (zejména s ohledem na četnost úderů na bederní krajinu zad) existovalo riziko možného krvácení většího rozsahu do prostoru okolo ledviny či za pobříšnici a takováto poranění by již ze soudně lékařského hlediska mohla být hodnocena jako těžká (ve smyslu vážné poruchy zdraví při poškození důležitého orgánu, v krajním případě i s ohrožením života).
26. Z těchto závěrů jednoznačně vyplývá, že ke vzniku těžké újmy na zdraví nedošlo jen shodou okolností a náhod, protože pokud byla intenzita použitého násilí ze strany mladistvých vedena střední až velkou silou, a v některých případech i velkou intenzitou, pak skutečně jen náhodou nedošlo k závažnějším následkům na zdraví poškozeného, přičemž právě oblast, kam útočili a způsobili zranění poškozenému (zejména XXX), je onou částí těla, kde mohlo k závažnějším poraněním bezesporu dojít. Protože počet úderů byl velmi vysoký, intenzivní, trval delší dobu, byl opakovaný a vedený i za pomoci nástroje v podobě XXX, ale současně byla použita kombinace různých mechanismů v podobě úderů pěstí, kopy, údery XXX, apod., pak si museli být mladiství velmi dobře vědomi toho, že pokud tímto způsobem po delší dobu větší intenzitou a zejména opakovaně útočí do oblasti těla, kde jsou soustředěny důležité orgány, že tímto způsobem mohou přivodit poškozenému daleko závažnější zranění, která by jej mohla ohrožovat i na životě. To, že k tomu nedošlo, nebylo závislé na vůli mladistvých, ale na okolnostech a náhodě, že k takovému následku nedošlo.
27. Znalec se navíc v posudku zmiňuje i o možných mučivých útrapách, tělesných či psychických s ohledem na opakované tupé násilí vedené do obdobných či citlivých míst jako jsou XXX, navíc pokud takové násilí bylo vedeno v řádu několika hodin.
28. Je logické, že znalec se těžko může vyjádřit k tomu, zda zranění způsobila jedna osoba či více osob, neboť znalec může posoudit toliko charakter vzniklých zranění, mechanismus jejich vzniku a vyjádřit se k případným následkům, rovněž může posoudit intenzitu použitého násilí, jakož se může vyjádřit i k četnosti jednotlivých fyzických útoků, ale pokud jde o to, zda útočilo více osob, zde je třeba vycházet z výpovědi poškozeného, který jednoznačně uvedl, že na něho útočili všichni tři mladiství, kteří s ním byli v dané době na cele, tedy i mladiství XXX.

29. Okresní soud proto jednání obou mladistvých správně právně kvalifikoval jako provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku, ukončené ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, neboť oba mladiství se dopustili jednání, které směřovalo k dokonání trestného činu a dopustili se ho v úmyslu jinému způsobit těžkou újmu na zdraví, přičemž k dokonání trestného činu nedošlo. Oba mladiství, pokud útočili opakovanými údery pěstí, kopy či za použití XXX proti horní části těla poškozeného, zejména do XXX, pak při intenzitě použitého násilí, použití XXX, délky doby působícího násilí, které bylo opakované, museli být přinejmenším srozuměni s tím, že tímto jednáním mohou přivodit poškozenému závažná zranění, která jej mohou ohrožovat i na životě a skutečně stačilo málo, neboť intenzita použitého násilí byla střední až velká, v některých případech i velká, zejména však opakovaná, kdy již způsobení XXX. Stačila o něco málo větší intenzita daných útoků, a mohlo dojít k závažnému následku na zdraví poškozeného, které jej mohlo ohrozit i na životě. V případě mladistvých tak lze shledávat minimálně nepřímý úmysl jejich jednání, kdy věděli, že tímto způsobem vedení útoku proti XXX, mohou způsobit závažná poranění na těle poškozeného, a museli být minimálně srozuměni s tím, že takový následek mohou způsobit. Přitom způsob vedení útoku vypovídá o jejich úmyslu poškozeného co nejvíce zranit, ponížit a docílit jeho poslušnosti.
30. V dané souvislosti ohledně posuzování jednání pachatelů jako pokusu těžké újmy na zdraví lze odkázat i na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, např. rozhodnutí, sp. zn. 8 Tdo 57/2017, z něhož vyplývá že *při právním posuzování jednání pachatele, jímž útočil proti zdraví občana, nelze vycházet jen z toho, jaká újma na zdraví poškozeného byla takovýmto útokem způsobena, ale je třeba přihlídnout i k okolnostem, za kterých se útok stal, jakým předmětem bylo útočeno a jaké nebezpečí pro napadeného z útoku hrozilo. K naplnění subjektivní stránky trestného činu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku musí být prokázáno, že úmysl pachatele směřoval ke způsobení následku těžké újmy na zdraví. Jednal-li pachatel v takovém úmyslu, avšak k těžké újmě na zdraví nedošlo, přichází v úvahu posouzení jednání pachatele jako pokusu trestného činu těžkého ublížení na zdraví. Pro závěr o úmyslu pachatele způsobit jinému těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 a § 145 odst. 1 tr. zákoníku postačí zjištění, podle něhož pachatel věděl, že svým jednáním může způsobit tento těžší následek, a byl s tím srozuměn. Na takové srozumění lze usuzovat např. ze způsobu provedení činu, zejména z povahy použité zbraně, z intenzity útoku, ze způsobu jeho provedení (zejména z toho, proti které části těla útok směřoval) a z pohybků činu; dále je třeba hodnotit okolnosti, za kterých se útok stal, jakým způsobem bylo útočeno a jaké nebezpečí pro napadeného z útoku hrozilo.*
31. Všechny tyto shora uvedené okolnosti a podmínky z citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu byly v daném případě splněny, jak bylo rozebráno již shora.
32. Mladiství svým jednáním naplnili i zákonné znaky provinění vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, neboť jiného násilím a pohrůzkou násilí nutili, aby něco konal a čin spáchal nejméně se dvěma osobami. V daném případě mladiství spolu XXX nutili poškozeného, aby uklízel, dával jim stravu, a pokud tak neučinil, nebo učinil špatně, bili jej nebo mu hrozili bitím, pokud by jejich pokyny nerespektoval. V tomto případě lze shledávat přímý úmysl jejich jednání, neboť chtěli porušit zájmy chráněné trestním zákoníkem a cíleně na poškozeného útočili a nutili jej k činnostem, které sami nechtěli dělat a chtěli docílit toho, aby jim poškozený sloužil, uklízel a přenechával jim jeho stravu, přičemž pokud se zdráhal, nebo se jim výsledek jeho činnosti nelíbil, zmlátili jej, případně mu alespoň zbitím vyhrožovali. Toto se pak dělo i v průběhu žalovaného období, kdy to byl také důvod, proč na něj všichni shora popsáním způsobem útočili.
33. K výroku o uloženém trestním opatření pak krajský soud dospěl k závěru, že odvolání státní zástupkyně je důvodné. Nelze přehlížet, že oba mladiství byli odsouzeni pro velmi závažnou společensky škodlivou trestnou činnost násilného charakteru, které se navíc dopustili přímo ve výkonu trestu odnětí svobody. Oba mladiství za sebou mají již poměrně pestrou trestní minulost, kdy mladistvý XXX má v rejstříku trestů celkem 4 záznamy, přičemž poprvé byl odsouzen dne 31.10.2019 za majetkovou trestnou činnost k podmíněnému trestu odnětí svobody se zkušební dobou do 22.6.2021, takže nyní posuzované trestné činnosti, ke které došlo v XXX 2021, se dopustil v průběhu zkušební doby podmíněného odsouzení, které mu bylo dne 4.3.2021 přeměno

v trest nepodmíněný. Následně byl odsouzen dne 3.9.2020 pro majetkovou trestnou činnost, a to již k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, kdy toto rozhodnutí bylo pak zrušeno v rámci ukládání souhrnného trestu dne 15.6.2021 za majetkovou trestnou činnost, ale také za násilnou trestnou činnost spočívající v odsouzení pro provinění loupeže dle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a pro provinění vydírání podle § 175 odst. 1,2 písm. e) tr. zákoníku. Poslední odsouzení je z 27.4.2022 a ve vztahu k němu je nyní ukládáno souhrnné trestní opatření odnětí svobody, kdy byl odsouzen pro maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 4 měsíců. Mladistvý XXX je tedy osobou, která inklinuje k opakovanému porušování norem trestního práva a jeho trestná činnost postupně graduje od majetkové trestné činnosti po násilnou trestnou činnost. Za tohoto stavu proto okresní soud správně ukládal souhrnné trestní opatření, neboť nyní posuzované trestné činnosti se mladistvý dopustil dříve, než byl rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 27.4.2022 pod sp. zn. 3 T 44/2022 odsouzen pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku. Protože bylo ukládáno souhrnné trestní opatření a toto nemůže být mírnější než trest, ve vztahu k němuž je ukládáno, pak nemohlo dojít k uložení jiného druhu trestního opatření než nepodmíněného, neboť je ukládáno již k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. U mladistvého XXX nebyla shledána žádná polehčující okolnost, přitěžující okolností je speciální recidiva i fakt, že se nyní posuzovaného jednání dopustil v průběhu zkušební doby podmíněného odsouzení, kdy měl naopak prokázat nápravu a polepšení, a také fakt, že se jednání dopustil i v průběhu výkonu trestu odnětí svobody, kdy na něho mělo být rovněž výchovně působeno. Evidentně jeho osobnost je nastavena tak, že nehodlá respektovat nastavená pravidla a normy, dopouští se stále více nebezpečnější trestné činnosti násilného charakteru, a proto bylo na místě na něho působit již důraznějším trestním opatřením odnětí svobody, kdy v modifikované trestní sazbě pro mladistvého dle nejprísnějšiho provinění, pro které byl uznán vinným, od 1 roku do 5 let (§ 145 odst. 1 tr. zákoníku), považoval krajský soud za přiměřené a odpovídající trestní opatření mírně pod polovinou zákonné trestní sazby ve výši 2 let a 8 měsíců.

34. U mladistvého XXX také nelze zjistit žádnou polehčující okolnost. I on má v rejstříku trestů 4 záznamy. Prvé odsouzení je z 11.3.2020, kdy byl odsouzen Okresním soudem v Ostravě pro provinění loupeže dle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a tehdy jako prvotrestanému mu byla dána šance v podobě výchovného podmíněného trestu odnětí svobody, kdy zkušební doba v délce 18 měsíců běžela do 30.10.2021. Nyní posuzované trestné činnosti se tedy dopustil ve zkušební době tohoto odsouzení, které mu bylo až následně přeměněno v trest nepodmíněný, což se stalo dne 22.6.2021. Podruhé byl mladistvý odsouzen dne 11.11.2020 opět pro provinění loupeže dle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a pro provinění maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. k) tr. zákoníku, tentokrát již k nepodmíněnému trestnímu opatření odnětí svobody v trvání 12 měsíců. Poté byl mladistvý odsouzen Okresním soudem v Novém Jičíně dne 29.1.2021 pro majetkovou trestnou činnost, kde došlo k upuštění od uložení souhrnného trestního opatření. Naposledy pak byl odsouzen Okresním soudem v Přerově dne 15.6.2023 znovu, nyní již s ohledem na dosažení zletilosti za zvlášť závažný zločin loupeže dle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 27 měsíců. Této loupeže se dopustil dokonce až po spáchání nyní projednávané trestné činnosti, takže nepřichází v úvahu ukládání souhrnného trestu odnětí svobody. Z daného výčtu je patrné, že mladistvý je speciálním recidivistou, který byl již opakovaně odsouzen za loupeže, a byť mu zpočátku byla poskytnuta šance v podobě výchovného podmíněného trestu, této nevyužil a naopak dále páchal násilnou trestnou činnost, a to nyní i v průběhu výkonu trestu odnětí svobody, kde na něho mělo být výchovně působeno, ale bohužel se tak nestalo. I on má evidentní sklony k opakovanému porušování norem trestního práva a jeho osobnost je nastavena tak, že není ochoten akceptovat normy a pravidla slušného chování. Jeho sklony k násilnému jednání jsou zjevné. Proto ani v jeho případě nebylo možné uložit jiný druh trestního opatření než odnětí svobody. Nicméně i v jeho případě dospěl krajský soud k závěru, že je třeba zpřísnit původně uložené trestní opatření okresním soudem a v sazbě modifikované pro mladistvé od 1 roku do 5 let (§ 145 odst. 1 tr. zákoníku) bylo uloženo úhrnné trestní opatření za

obě provinění rovněž pod polovinou zákonné trestní sazby ve výši 2 roků a 6 měsíců, přičemž u mladistvého XXX bylo při ukládání trestního opatření přihlédnuto k tomu, že mu bylo ukládáno souhrnné trestní opatření za více trestných činů a provinění než u mladistvého XXX, proto došlo k drobné diferenciaci o dva měsíce. Nicméně obou mladistvým lze přičíst také přitěžující okolnost spáchání více trestných činů, případně provinění.

35. Protože oba mladiství v době ukládání trestu již dovršili 19 rok věku, nebylo na místě je umisťovat do věznice pro mladistvé, ale v souladu s ustanovením § 31 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže bylo na místě, aby oba mladiství vykonali trestní opatření odnětí svobody ve věznici pro ostatní odsouzené, a proto byli postupem podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazeni pro výkon trestního opatření do věznice s ostrahou.
36. U mladistvého XXX byl současně zrušen i výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 27.4.2022, č.j. 3 T 44/2022-87, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a to s ohledem na uložení souhrnného trestního opatření.
37. Poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna se včas a řádně připojila se svým nárokem na náhradu škody za léčebné výlohy spojené s ošetřením poškozeného a doložila jejich výši 63.249 Kč, proto byli oba mladiství správně okresním soudem zavázáni k povinnosti tuto škodu zaplatit společně a nerozdílně, protože se na vzniku těchto nákladů podíleli svým jednáním, kdy zapříčinili vznik dané škody. Úrok z prodlení se pak odvíjí od ustanovení § 1970 občanského zákoníku a prováděcího nařízení vlády č. 351/2013 Sb., jak správně konstatoval okresní soud.
38. Krajský soud proto z podnětu odvolání státní zástupkyně zrušil napadený rozsudek okresního soudu ve výroku o uložení trestních opatření a sám znovu rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku. Odvolání obou mladistvých shledal krajský soud nedůvodnými, a proto je podle § 256 tr. řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Pardubice 1. listopadu 2023

JUDr. Šárka Pfeiferová v. r.
předsedkyně senátu

USNESENÍ

Nejvyšší soud, soud pro mládež, rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 27. 3. 2024 o dovolání obviněného XXX, nar. XXX v XXX, trvale bytem XXX, nyní ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici XXX (v jiné trestní věci), proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích, jako odvolacího soudu pro mládež, ze dne 1. 11. 2023, sp. zn. 14 Tmo 4/2023, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Pardubicích, soudu pro mládež, pod sp. zn. 3 Tm 3/2022, t a k t o :

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného XXX **odmítá.**

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích, soudu pro mládež (dále „soud prvního stupně“ nebo „okresní soud“), ze dne 28. 3. 2023, sp. zn. 3 Tm 3/2022, byl obviněný mladistvý XXX (dále „mladistvý“ nebo „dovolatel“) uznán vinným pokusem provinění těžkého ublížení na zdraví podle 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku a proviněním vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jichž se dopustil společně s mladistvým XXX, nar. XXX, a již odsouzeným XXX, nar. XXX, tak, že v době od XXX dne XXX 2021 do XXX dne XXX 2021 v rámci výkonu trestního opatření odnětí svobody ve Věznici v XXX, na cele XXX, nutili pod pohrůžkou fyzického násilí a za užití fyzického násilí poškozeného XXX, nar. XXX, aby jim odevzdával svoji nárokovou stravu a uklízel celu XXX, opakovaně ho uhodili údery XXX a pěstí do XXX, přičemž u něho došlo k XXX, následně mu svázali páskem XXX a takto svázaného ho proti jeho vůli nechali sedět v cele na židli, dále ho bez příčiny bili tak, že mu opakovaně dávali facky, údery pěstí a kopali ho XXX a opakovaně jej uhodili XXX, kdy došlo k XXX, dále poškozenému XXX proti jeho vůli vyholili ve vlasech obrazce XXX a na jeho ústavním oblečení vytvořili XXX, přičemž v důsledku napadání poškozený utrpěl zranění, a to XXX s následnou hospitalizací od XXX 2021 do XXX 2021 v XXX nemocnici a následně v období od XXX 2021 do XXX 2021 ve Vězeňské nemocnici XXX, přičemž uvedené jednání bylo způsobilé i ke vzniku závažnějších zranění, zejména XXX; poranění XXX mohlo vést k otevřenému poranění (trhlině) plíce a s tím souvisejícímu kolapsu plíce většího rozsahu či krvácení do hrudní dutiny, poranění ledviny mohlo vést ke krvácení většího rozsahu

do prostoru okolo ledviny či za pobřišnici, přičemž takováto poranění by byla hodnocena jako těžká.

2. Za tato provinění byl mladistvý odsouzen podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a § 31 odst. 1 z. s. m. za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestnímu opatření odnětí svobody ve výměře dvaceti dvou měsíců, pro jehož výkon byl podle § 31 odst. 4 z. s. m. zařazen do věznice nebo do zvláštního oddělení pro mladistvé. Týmž rozsudkem bylo rozhodnuto o vině a trestním opatření spoluobviněného mladistvého XXX, a podle § 228 tr. ř. o povinnosti mladistvých společně a nerozdílně nahradit způsobenou škodu.

3. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích jako odvolací soud pro mládež (dále „odvolací soud“ nebo „krajský soud“) rozhodl rozsudkem ze dne 1. 11. 2023, sp. zn. 14 Tmo 4/2023, o odvoláních mladistvých a okresní státní zástupkyně podaném v jejich neprospěch proti uložení trestních opatření tak, že

I. z podnětu odvolání státní zástupkyně rozsudek soudu prvního stupně podle požadavku státní zástupkyně zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že XXX při nezměněném výroku o vině uložil podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a § 31 odst. 1

z. s. m. za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnné trestní opatření odnětí svobody ve výměře dvou let a šesti měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a § 31 odst. 5 z. s. m. zařadil do věznice s ostrahou a vykoná jej ve věznici pro ostatní odsouzené, a rozhodl i o trestním opatření mladistvého XXX.

II. Odvolání obou mladistvých podle § 256 tr. ř. zamítl.

II. Z dovolání mladistvého

4. Proti citovanému rozsudku odvolacího soudu podal mladistvý prostřednictvím obhájkyne z důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. dovolání, protože byly porušeny základní zásady trestního řízení, neboť přesto, že jeho vina nebyla prokázána bez důvodných pochybností, nedošlo ke zproštění obžaloby. Mladistvý svou vinu odmítá proto, že ve výpovědi z přípravného řízení doznal jednu neshodu s poškozeným, která však na jeho těle nemohla zanechat zranění popsaná v odsuzujícím rozsudku a nedosáhla ani intenzity trestného jednání. Veškerá zranění zjištěná u poškozeného způsobil XXX, což z výsledků provedeného dokazování vyplynulo.

5. Podle mladistvého jeho vina nebyla prokázána, protože jediným viníkem je XXX, což potvrdil i XXX, nadto poškozený výpovědi měnil a znalecký posudek neurčil, že popsaná zranění byla způsobena více osobami. I přes tyto pochybnosti soud nepostupoval v soudu se zásadou *in dubio pro reo* a nezprostil mladistvého obžaloby. Trestní odpovědnost nemůže vycházet jen z pouhé přítomnosti u protiprávního jednání jiné osoby, když navíc činu XXX nemohl s ohledem na to, že šlo o vězeňskou celu, zabránit. Soud ani nevyloučil, že zranění a obrazce na ústavním oblečení poškozeného mohly pocházet z jiného místa než z cely mladistvých, protože nebyly provedeny důkazy prokazující, v jakém stavu se poškozený dostavil na celu č. XXX, a pochybnosti vzbuzuje i to, že čin měl být páchan po dobu dvou dnů, během nichž se poškozený pohyboval na řadě míst věznice, kde mohl popsanou újmu utrpět.

6. Výhrady mladistvého směřovaly i proti nesprávnosti použité právní kvalifikace, neboť nebyly naplněny znaky provinění těžkého ublížení na zdraví, protože nedošlo k těžké újmě na zdraví a nebylo prokázáno, že mladistvý jednal k takovému následku úmyslně.

Provinění vydírání nebylo prokázáno a ve vztahu k němu absentují rozhodné důkazy. V rozsudku existují rozpory, protože soud jednak uvádí, že poškozený byl bit, když nechtěl vydat stravu nebo uklízet, a jednak konstatuje, že jej pachatelé „bez příčiny bili“. Mladistvý soudům vytýkal, že své rozhodnutí řádně po všech stránkách neodůvodnily a důkazy, u nichž poukazoval na rozpory, řádně nehodnotily, a to zejména u výpovědi poškozeného, který si časem začal na události rozpomínat, ač obvykle je tento proces opačný, neboť svědci spíše zapomínají. S odkazem na obsah tohoto dovolání mladistvý poukázal na to, že nedostatky, na něž od počátku poukazoval a na něž odvolací soud nereagoval, svědčí o extrémním nesouladu mezi provedenými důkazy a právními závěry, tedy došlo k porušení práva na spravedlivý proces, což vede k nutnosti přezkumu věci Nejvyšším soudem.

7. Z těchto důvodů mladistvý závěrem navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek a veškerá rozhodnutí na něj navazující, pokud v něm měla svůj zákonný podklad, zrušil a sám jej zprostil obžaloby.

III. Z vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství

8. Státní zástupkyně působící u Nejvyššího státního zastupitelství ve vyjádření (§ 265h odst. 2 tr. ř.) konstatovala, že v předmětné věci nezaznamenala rozpor mezi provedenými důkazy, neboť obě rozhodnutí byla řádně, srozumitelně a logicky odůvodněna. Skutečnost, že se mladistvý neztotožňuje s hodnocením provedených důkazů a následně zjištěným skutkovým dějem, nelze považovat za extrémní nesoulad, kterého se domáhá, protože soudy se vypořádaly se všemi důkazy a své úvahy řádným a logickým způsobem zdůvodnily. Nebylo postupováno v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*, neboť soudy neměly pochybnosti o přesvědčivosti důkazů, o něž své závěry opřely (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. II. ÚS 3068/17). V odůvodnění napadených rozhodnutí rozvedly výpovědi mladistvých, poškozeného a podrobně se zabývaly jejich věrohodností, provedly dokazování v rozsahu potřebném pro rozhodnutí ve věci, a v odůvodnění popsaly, jak provedené důkazy hodnotily a k jakým závěrům dospěly. Přestože výpověď poškozený v průběhu trestního řízení měnil, netýkaly se změny zásadních skutečností, na rozdíl od dovolatele, jehož výpověď nebyla většinou důkazů podpořena, naopak jeho útok vůči poškozenému je potvrzen zjištěnou stopou jeho DNA na roláku poškozeného. Skutkový děj nevykazuje vytýkané vady.

9. Pochybnosti podle státní zástupkyně nevykazuje ani právní kvalifikace. U provinění těžkého ublížení na zdraví pro nedostatek následku ve vzniku těžké újmy na zdraví byl důvodně učiněn závěr o pokusu podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku, neboť poškozenému nevznikla těžká újma na zdraví, ale tato bezprostředně, vzhledem k použitému násilí, hrozila. Určující je, že úmysl pachatele, přímý nebo nepřímý, směřoval ke způsobení následku v podobě těžké újmy na zdraví. Podle závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství v důsledku vzniklých zranění a způsobu i intenzity vedení útoku existovalo riziko poranění, jež by mohla být ohodnocena jako těžká ve smyslu vážné poruchy zdraví při poškození důležitého orgánu, v krajním případě i s ohrožením života. Ke vzniku těžké újmy na zdraví nedošlo pouze shodou okolností a náhod, přičemž vzhledem ke kombinaci různých mechanismů útoku (úderý pěstí, kopy, úderý XXX), při nichž si mladiství museli být vědomi, že pokud tímto způsobem po delší dobu větší intenzitou a opakovaně útočí do oblasti těla, kde jsou soustředěny důležité orgány, mohou přivodit poškozenému daleko závažnější zranění, která by jej mohla ohrožovat na životě, a s takovým následkem museli být přinejmenším

srozumění, jak předpokládá soudy shledaný nepřímý úmysl (srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2017, sp. zn. 8 Tdo 57/2017).

10. Vzhledem k tomu, že k provinění vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku mladistvý žádné právní námitky nevznosl, státní zástupkyně s upozorněním, že v dovolání uplatnil výhrady obsahově totožné s těmi, se kterými se již soudy vypořádaly, jde o dovolání zjevně neopodstatněné (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5Tdo 86/2002), proto navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265 odst. 1 písm. e) tr. ř. dovolání odmítl, a toto své rozhodnutí aby učinil za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

11. Mladistvý ani jeho obhájkyňe na toto vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství, které jim bylo Nejvyšším soudem zasláno, do dne konání neveřejného zasedání nereagovali.

IV. Přípustnost a další formální podmínky dovolání

12. Nejvyšší soud shledal, že dovolání mladistvého je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a), h) tr. ř., bylo podáno oprávněnou osobou podle § 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.).

13. Dovolání je mimořádným opravným prostředkem s přesně zákonem stanovenými formálními podmínkami, za nichž ho lze uplatnit (§ 265a odst. 1 tr. ř.). Každý označený důvod musí být skutečně obsahově tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami, které jsou dovolatelem spatřovány v přezkoumávaném rozhodnutí. Pro naplnění dovolacích důvodů nepostačuje pouhý formální poukaz na příslušné ustanovení (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 279/03), ale je třeba uvést takové výhrady, které označený dovolací důvod vyjadřují, protože dovolání lze podat pouze z důvodů konkrétně vyjmenovaných v § 265b tr. ř. Pro rozsah přezkumné povinnosti v dovolacím řízení je Nejvyšší soud vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2006, sp. zn. 8 Tdo 849/2006). Nejvyšší soud proto posuzoval, zda námitky mladistvého obsahově odpovídají jím zvoleným důvodům podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř.

14. Mladistvý dovolání opřel o důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř., a bylo třeba zkoumat, zda je uplatnil v souladu s jejich zákonným vymezením a zda jsou jeho námitky důvodné.

V. K námitkám podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

15. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné použít, jestliže rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Tento důvod je dán třemi alternativami procesních vad a vždy je třeba, aby v jejich důsledku byla vytýkána skutková zjištění, která mají určující význam pro naplnění znaků trestného činu (provinění), jenž je na nich založen. Postačí, když je naplněna alespoň jedna z těchto tří alternativ. Prostřednictvím tohoto důvodu nelze napadat jakoukoliv skutkovou okolnost, s níž se obviněný neztotožnil, ale jen takovou, která je rozhodná pro naplnění některého ze znaků skutkové podstaty posuzovaného trestného činu

(provinění). Tuto podmínku proto nemůže splnit tvrzení existence vad týkajících se skutkových zjištění jiných, byť také významných pro rozhodnutí ve věci, která pro naplnění znaků trestného činu (provinění) určující nejsou (srov. rozhodnutí č. 19/2023 Sb. rozh. tr., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 1. 2022, sp. zn. 8 Tdo 1377/2021, ze dne 9. 2. 2022, sp. zn. 8 Tdo 32/2022, aj.).

16. K tomuto důvodu mladistvý v dovolání vytýkal porušení základních zásad trestního řízení, nedostatky v prováděném dokazování, nepoužití zásady *in dubio pro reo*, neobjektivní hodnocení provedených důkazů soudy nižších stupňů, což jsou námitky směřující proti vadám v dokazování, které jsou rozhodné pro závěr, zda byl pachatelem uvedených provinění, zejména jsou určující pro naplnění znaků pokusu provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Z takového obsahu je zřejmé, že je uplatnil v souladu s důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a Nejvyšší soud proto dále zkoumal, zda je dokazování těmito nedostatky zatíženo a zda vina mladistvého byla dostatečně objasněna.

17. Po posouzení obsahu provedeného dokazování a způsobu, jak je soudy popsaly v přezkoumávaných rozhodnutích, je třeba nejprve uvést, že námitky mladistvého uvedené v dovolání jsou jen opakováním jeho dosavadní obhajoby, s níž se soudy již vypořádaly (srov. zejména body 2. až 8. rozsudku soudu prvního stupně a body 12. až 32. rozsudku odvolacího soudu).

18. Nejvyšší soud, jenž v uvedených postupech soudů, které dbaly své povinnosti věnovat se obhajobě mladistvého a reagovat na jím uváděné námitky, vytýkané nedostatky neshledal. Pro úplnost k obdobným výhradám mladistvého zdůrazňuje, že soud prvního stupně pro skutkové závěry popsané ve výroku jeho rozsudku vycházel nejen z důkazů, které výslovně popsal a informace z nich se podávající rozvedl v odůvodnění svého rozsudku, ale opíral se i o další důkazy, na které pouze stručně odkázal a podrobněji je nerozebíral, avšak v hlavním líčení je provedl postupem podle § 213 odst. 1 tr. ř. (č. l. 450 spisu). Skutek a závěry o vině dovolatele vyplývají i z protokolu o vydání věci (pánské ústavní mikiny modré barvy, velikosti XL se skvrnami červené barvy na rukávech a límci a přední straně patřící poškozenému; č. l. 116 spisu), dále z protokolu o ohledání místa činu s fotodokumentací a plánkem místa činu (č. l. 145 až 149, 150 až 160 spisu), odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika k zajištěným stopám DNA (č. l. 162 až 164, 166 až 169 spisu) a ze zprávy k poměrům pachatelů z místa bydliště (č. l. 185 až 197, 201 až 206 spisu). Všechny důkazy, jež byly v souladu s kritérii stanovenými trestním řádem při hlavním líčení provedeny, soud hodnotil a konfrontoval s obhajobou mladistvého. Je třeba zdůraznit, že výpověď poškozeného nebyla jediným důkazem, kterým byl podíl dovolatele a jeho účast na jím spáchaném následku, i okolnosti, jak k němu došlo, objasněn. Soud důvodně uzavřel, že obhajoba mladistvého, který se snažil veškerou vinu za způsobený škodlivý následek na zdraví poškozeného svalit na samostatně již odsouzeného XXX, potvrzena nebyla.

19. Opodstatnění nemá ani námitka mladistvého o nevěrohodnosti poškozeného, které soudy věnovaly dostatečně pozornost a dospěly k závěru, že jeho výpovědi činěné v různých stadiích trestního řízení sice vykazují některé nepřesnosti a rozdíly, avšak postupně podávaná tvrzení zachovávají rámec autentičnosti a přesvědčivosti, jak zjistily, když je konfrontovaly s jinými ve věci provedenými důkazy, a tedy důvodně shledaly, že jde o rozdíly nepodstatné, a proto jeho výpověď posoudily jako věrohodnou. Vypořádaly se i s tím, že způsobená zranění kromě toho, že odpovídají způsobu útoku popsanému poškozeným, byla zaznamenána

poprvé až po jeho pobytu na cele č. XXX se všemi třemi spoluobviněnými mladistvými. Tím soudy vyloučily námitku dovolatele, že mu mohla být zranění způsobena dříve, než byl poškozený na uvedenou celu přeložen (viz bod 8. rozsudku soudu prvního stupně a bod

22. rozsudku odvolacího soudu).

20. Nejvyšší soud neshledal důvodnými tvrzení mladistvého, že jeho vina nebyla prokázána a že se na zranění poškozeného nepodílel, protože tato jeho výpověď neodpovídá výsledkům provedeného dokazování, naopak soud prvního stupně se zabýval všemi důkazy a přesvědčivě vysvětlil, co jej vedlo k závěru o vině dovolatele. V souladu s výkladem podaným v přezkoumávaném rozhodnutí lze doplnit, že o jeho vině svědčí nejen výpověď poškozeného, ale též stopy DNA zajištěné na oděvu poškozeného a výsledky znaleckých zkoumání, která mají podklad v dalších důkazech. Nutno je rovněž zmínit, že soud nechyboval ve svých úvahách a závěry znalců hodnotil jako každý jiný důkaz (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. III. ÚS 299/06) a opíral se i o protokol o ohledání místa činu včetně fotodokumentace a komplex dalších důkazů.

21. Dokazování ze všech uvedených důvodů Nejvyšší soud považuje za řádně provedené a z něj pocházející závěry netrpí dovolatelem vytýkanými nedostatky. Soudy provedly úplné hodnocení důkazů a zjištěný skutkový stav konstruovaly v souladu s provedenými důkazy, čímž dodržely základní práva mladistvého. Z procesu dokazování nevyplývá žádné extrémní porušení zásad a pravidel obsažených v trestním řádu, které by vedlo k dotčení ústavně chráněného práva na spravedlivý soudní proces obsaženého v čl. 6 Úmluvy a k nedodržení principu zákonnosti postupu orgánů státní moci stanoveného v čl. 2 odst. 3 Ústavy a v čl. 2 odst. 2 Listiny. Zejména soud prvního stupně všechny důkazy procesně správným způsobem provedl a vyhodnotil v souladu s § 2 odst. 5, 6 tr. ř., též rozvedl, které skutečnosti vzal za prokázané, přičemž proti sobě stojícím výpovědím věnoval potřebnou pozornost a pečlivě je posuzoval (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 154/02, a náleží Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16). Nejvyšší soud nezjistil ani případnou existenci tzv. deformace důkazů, tj. vyvozování skutkových zjištění, která v žádném smyslu nevyplývají z provedeného dokazování (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1235/09, či ze dne 4. 6. 1998, sp. zn. III. ÚS 398/97).

22. Nic v postupech soudů nesvědčí ani o tom, že by se soudy zpronevěřily principu *in dubio pro reo* či dalším zásadám, jimiž je ovládáno trestní řízení, protože nedostatky obviněným zmiňovanými toto řízení netrpí. Obsahem tohoto pravidla je, že není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku, některé jeho části či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obžalovaného (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 12. 1. 2009, sp. zn. II. ÚS 1975/08, nebo ze dne 5. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 1624/09). Aplikace uvedených zásad je tedy namísto až tehdy, dospěje-li soud po vyhodnocení všech v úvahu přicházejících důkazů k závěru, že není možné se jednoznačně přiklonit k žádné ze skupiny odporujících si verzí (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 154/02), což je však situace, která v přezkoumávané věci nenastala.

23. V posuzované věci jsou soudy učiněné skutkové závěry, z nichž soudy dovodily naplnění skutkové podstaty násilného trestného činu proti zdraví poškozeného, a to jak po stránce objektivní, tak subjektivní dostatečně důkazně podložené, neboť vyšly z procesu, který není zatížen libovůlí, jednostranným hodnocením důkazů ani neobjektivním přístupem

ke skutečnostem, které pramení z výsledků provedeného dokazování. Soudy se věnovaly jak obhajobě mladistvého, tak i jeho námitkám a jejich postup odpovídal zásadám uvedeným v § 2 odst. 5 a 6 tr. ř. a § 125, resp. § 134 odst. 2 tr. ř. Obstaraly si dostatek důkazních prostředků, které zákonným způsobem provedly a jež hodnotily plně v souladu se zásadami vymezenými v § 2 odst. 6 tr. ř. (srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03). Pravidla spravedlivého procesu v této věci porušena nebyla, i když je třeba zdůraznit, že ani toto právo nezaručuje jednotlivci přímo nárok na rozhodnutí odpovídající jeho názoru, ale zajišťuje mu právo na spravedlivé soudní řízení, čemuž soudy v posuzované věci dostály, neboť provedly dostatek důkazů za účelem náležitého objasnění skutkového stavu bez důvodných pochybností (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. II. ÚS 2800/11, ze dne 19. 10. 2010, sp. zn. II. ÚS 1067/10, či ze dne 4. 12. 2013, sp. zn. IV. ÚS 1326/13, aj.).

24. Námitky mladistvého směřující proti nedostatečnosti učiněných skutkových zjištění a proti závěrům, že byl jedním ze tří spolupachatelů, kteří zranění poškozenému způsobili, a že se rovněž podílel na jeho vydírání, jsou výsledkem řádně provedeného dokazování, které nevykazuje namítané ani jiné extrémní nedostatky. Bylo proto důvodně shledáno, že rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro závěr o naplnění znaků pokusu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k 145 odst. 1 tr. zákoníku a provinění vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, byla řádně objasněna.

VI. K námitkám na podkladě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

25. Mladistvý v dovolání brojil i proti nesprávnosti použité právní kvalifikace jeho jednání jako pokusu provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku, jíž vytýkal zejména to, že mu nelze klást za vinu vznik všech zranění, která byla na těle poškozeného zjištěna, protože on sám je nezpůsobil, ale činil tak především již odsouzený XXX, a tvrdil, že mu nelze klást za vinu ani jejich úmyslné způsobení. Poukazoval i na to, že zranění, které by mělo povahu těžkého ublížení na zdraví, ze soudně lékařského hlediska u poškozeného nenastalo.

26. Nejvyšší soud posuzoval, zda tyto výhrady spadají pod označený důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Tento důvod slouží k přezkoumání správnosti právního posouzení činu, tj. právní kvalifikace skutku, jak byla v původním řízení zjištěna a její souladnosti s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnosti jiného hmotněprávního posouzení. Podle takto vymezeného dovolacího důvodu je možné vytýkat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotněprávního posouzení. Přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat rozsah provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., podle tohoto důvodu v zásadě není možné, poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci ustanovení procesních, nikoliv hmotněprávních. Posouzení správnosti právních otázek ve smyslu uvedeného dovolacího důvodu se provádí na základě skutkového stavu zjištěného soudy prvního, příp. druhého stupně, přičemž Nejvyšší soud jimi učiněná skutková zjištění nemůže změnit, a to jak na základě případného doplnění dokazování, tak ani v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 7. 2003, sp. zn. IV. ÚS 564/02, dále přiměřeně usnesení ze dne 9. 4. 2003, sp. zn. I. ÚS 412/02, ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. III. ÚS 732/02, ze dne 9. 12. 2003,

sp. zn. II. ÚS 760/02, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. III. ÚS 282/03, ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03, aj.).

27. V posuzované věci bylo na základě výsledků provedeného dokazování zjištěno, že mladistvý společně s dalšími dvěma mladistvými spolupachateli již započal působit na poškozeného, jehož svázali na židli, společně ho bili, kopali, tloukli XXX, čímž mu způsobili ve výroku o vině popsaná zranění, která pouhou shodou náhod a také díky včasné odborné lékařské pomoci nevyústila v mnohem závažnější zranění, která by bylo nutno charakterizovat již jako těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 tr. zákoníku (zde hrozilo především poškození ledvin jako důležitého orgánu). Právě proto, že tento reálně a bezprostředně hrozící těžký následek nenastal, bylo jednání mladistvého kvalifikováno toliko jako pokus provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 ve spojení s § 21 odst. 1 tr. zákoníku.

28. K použité právní kvalifikaci lze uvést, že pokusu provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo bezprostředně směřuje k úmyslnému způsobení těžké újmy na zdraví jiného, avšak k dokonání činu nedošlo. Jde o úmyslný trestný čin, u něhož úmysl pachatele musí směřovat k poruše zdraví poškozeného. V případě pokusu (§ 21 tr. zákoníku) pachatel svým jednáním již bezprostředně směřoval k spáchání trestného činu, ale k jeho dokonání nedošlo pro nějakou překážku, kterou se nepodařilo pachateli překonat, nebo pro nějakou jinou okolnost, která zabránila pachateli v dokonání. Nedošlo tudíž k naplnění objektivní stránky trestného činu. Nedostatek dokonání odděluje dokonatý trestný čin od jeho pokusu, jehož zákonnými znaky jsou též jednání bezprostředně směřující k dokonání trestného činu, a úmysl spáchat individuálně určitý trestný čin. Pokud jde o úmysl konkrétní čin spáchat, musí se vztahovat na všechny znaky základní skutkové podstaty, bez úmyslu směřujícího k dokonání trestného činu není pokus trestný (srov. NOVOTNÝ, O., VANDUCHOVÁ, M., ŠÁMAL, P. *Trestní právo hmotné*. Obecná část. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 295 až 298).

29. Vyjde-li se ze skutkových zjištění popsaných ve výroku rozsudku soudu prvního stupně, lze seznat, že v nich jsou obsaženy všechny znaky takto vymezeného provinění, jehož se mladistvý dopustil jako jeden ze spolupachatelů. Vzhledem k obsahu námitek mladistvého, jejichž těžiště spočívalo v tom, že byť byl v cele přítomen, na vzniklém zranění se nepodílel, protože jeho účast na něm byla zcela zanedbatelná, a proto nemůže nést odpovědnost za všechna poranění, která byla u poškozeného zjištěna, je zřejmé, že tato obhajoba není namístej jednak s ohledem na učiněná skutková zjištění, která s ní nekorespondují, jak bylo uvedeno výše, a jednak proto, že mladistvý čin spáchal jako spolupachatel s ostatními. Od této skutečnosti je třeba odvíjet i další závěry o jeho vině.

30. Uvedeným způsobem popsané jednání a k němu rozvedené závěry v odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí korespondují s podmínkami a charakterem spolupachatelství vymezeným v § 23 tr. zákoníku, podle kterého byl-li čin spáchán úmyslným společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama. Spolupachatelství je založeno na společném jednání a úmyslu k tomu směřujícím. O společné jednání jde tehdy, jestliže každý ze spolupachatelů naplnil svým jednáním všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, nebo pokud každý ze spolupachatelů svým jednáním uskutečnil jen některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu, jež je pak naplněna jen souhrnem těchto jednání (srov. rozhodnutí uveřejněná pod č. 66/1955 a č. 17/1982 Sb. rozh. tr.), anebo když jednání každého ze spolupachatelů je alespoň článkem řetězu, přičemž jednotlivé činnosti – články řetězu – působí současně nebo postupně ve vzájemné návaznosti

a směřují k přímému vykonání trestného činu a jen ve svém celku tvoří jeho skutkovou podstatu (srov. rozhodnutí uveřejněná pod č. 36/1973 nebo č. 15/1967 Sb. rozh. tr.). Společný úmysl spolupachatelů musí zahrnovat jak jejich společné jednání, tak sledování společného cíle, přičemž předchozí vzájemná výslovná dohoda není vyžadována a postačí, jde-li o dohodu konkludentní. K naplnění spolupachatelství, které je založeno na společném jednání a úmyslu k tomu směřujícím, není třeba, aby se všichni spolupachatelé zúčastnili na trestné činnosti stejnou měrou. Stačí i částečné přispění, třeba i v podřízené roli, jen když je vedeno stejným úmyslem jako činnost ostatních pachatelů, a je tak objektivně i subjektivně složkou děje, tvořícího ve svém celku trestné jednání (viz např. rozhodnutí č. 18/1994 Sb. rozh. tr.). Společný úmysl spolupachatelů musí zahrnovat jak jejich společné jednání, tak sledování společného cíle, přičemž předchozí vzájemná výslovná dohoda není vyžadována a postačí, jde-li o dohodu konkludentní. Každý spolupachatel si však musí být vědom alespoň možnosti, že jednání jeho i ostatních spolupachatelů směřuje k spáchání trestného činu společným jednáním, a být s tím pro tento případ srozuměn.

31. V posuzované věci k činu došlo ve vězeňské cele, kde byli všichni čtyři jako spoluvězni umístěni, a zapojení dovolatele do společného konání tří obviněných vůči jednomu poškozenému je v kontextu uvedených skutkových okolností dostatečně zřejmé. Bylo zjištěno, že se sám aktivně do útoku vůči poškozenému zapojil, byť se na něm nepodílel v celém jeho komplexu. Věděl však o tom, kdy, za jakých okolností, jakým způsobem a za jakým účelem je prováděno, s tímto cílem se ztotožnil a sám na něm participoval. Nebyl pouze pasivním nečinně přihlížejícím nezúčastněným pozorovatelem, jak v dovolání předkládal, ale znal přesně důvod a účel toho, proč, i když ve větší míře, ostatní poškozeného napadají, případně po něm násilím požadují, aby plnil, co od něj žádali.

32. Z takto popsaného konkrétního jednání je zřejmé, že každý ze spolupachatelů měl svůj podíl na celém činu, který byl ve spolupachatelství spáchán jejich společným jednáním. Ani případná rozdílná účast na spáchaném činu pramenící v případě mladistvého z menší zainteresovanosti na výsledku útočného jednání, totiž bez dalšího neznamená, že se nemůže jednat o spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, pro něž je rozhodné, aby jednotliví aktéři plnili úlohu a byli zapojeni v souladu se subjektivním vztahem ke společnému záměru a cíli, jež je společným činem všech sledován. Nikoli zanedbatelná forma zapojení mladistvého do celého skutku pro závěr o spolupachatelství plně postačuje, protože se podílel na daném činu aktivním způsobem a zásadně přispěl k jeho průběhu i cíli celého záměru. Pachatelé postupovali jednotně a koordinovaně, nikdo ze společného rámce jednání nevybočil, s čímž koresponduje to, že jejich jednotlivá jednání na sebe navazovala, případně se vzájemně prolínala (srov. rozhodnutí č. 49/2009-I. Sb. rozh. tr.).

33. Podle těchto závěrů bylo třeba zkoumat i další výhrady mladistvého, jemuž je třeba přičítat k tíži celý způsobený následek. K jeho posouzení je třeba uvést, že odpovídá obecným zásadám pro závěr o tom, kdy jde o pokus provinění podle § 21 odst. 1 k 145 odst. 1 tr. zákoníku. Pokus provinění podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku je obecnou formou trestného činu, resp. provinění, která se od dokonaného provinění odlišuje právě nedostatkem dokonání, což znamená, že jednáním pachatele nebyly naplněny všechny znaky skutkové podstaty trestného činu (provinění), konkrétně nedošlo k následku, resp. účinku předpokládanému ve skutkové podstatě, nýbrž jeho jednáním bylo vyvoláno pouze bezprostřední nebezpečí způsobení ve skutkové podstatě uvedeného následku (srov. rozhodnutí č. 33/1965 Sb. rozh. tr.).

34. V posuzované věci soudy závěry o povaze vzniklého zranění a jeho následků opíraly o znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, zpracovaného MUDr. Petrem Balážem (č. l. 40 až 60 spisu), jímž bylo potvrzeno, že zranění, jež poškozený utrpěl (XXX), je třeba ze soudně lékařského hlediska hodnotit toliko jako lehká újma, přestože užití násilí by dobře mohlo vést ke zraněním, která by byla hodnocena již jako těžká, tedy způsobující omezení běžného způsobu života na dobu přesahující šest týdnů (hrozilo vážnější poškození plic s ohledem na tříštivou zlomeninu žebra, případně poškození ledviny), přičemž charakter zranění odpovídá jednak tomu, že se poškozený téměř nebránil, a jednak i povaze a použitým mechanismům útoku, jež uváděl ve své výpovědi poškozený (aktivně vedené přímé tupé údery např. pěstí, kopnutím, tlakem XXX apod. a v případě poranění XXX opakované mnohočetné údery protáhlým tupým předmětem, např. XXX, v počtu více jak deseti úderů). Soud, jenž z tohoto posudku vyšel, shledal, že podle povahy vzniklých zranění a doby, po níž se poškozený léčil, nevznikla těžká újma podle § 122 odst. 2 tr. zákoníku, protože i když utrpěl popsaná zranění, nebylo možné žádné z nich podřadit pod některou z variant podle písmen a) až i) citovaného ustanovení. Soudy však důvodně shledaly, že těžká újma mohla vzniknout, protože vzhledem k XXX mohlo dojít k otevřenému poranění (trhlině) plic a s tím souvisejícímu kolapsu plic většího rozsahu či krvácení do hrudní dutiny, poranění ledviny mohlo vést ke krvácení většího rozsahu do prostoru okolo ledviny či za pobřišnici, přičemž takováto poranění by byla hodnocena jako těžká [např. podle § 122 odst. 2 písm. c), d), i) tr. zákoníku spočívající v ochromení údu, poškození důležitého orgánu nebo v delší době trvající poruše zdraví]. Tato zranění důvodně hrozila se zřetelem na formu použitého násilí (bití pěstmi, kopy nohou do celého těla, údery XXX poškozeného, který byl svázan na židli, aby se nemohl bránit), i jeho intenzitu (střední až velká) a četnost (nejméně deset úderů XXX, opakované bití atd.). Jestliže k takovým následkům nedošlo, avšak hrozila, jde o pokus provinění těžké újmy podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku, jak soudy správně uzavřely, což je závěr právní, na který soudy usuzovaly a utvářely ho na základě všech rozhodných hledisek a provedených důkazů.

35. Mladistvý odmítal odpovědnost za uvedené jednání i tvrzením o nedostatku zavinění, na což soudy též reagovaly a vypořádaly se s ním tím, že mladistvému s ohledem na zjištěné okolnosti bylo zřejmé, že jeho počínání může vést i k těžkému ublížení na zdraví u poškozeného, na opakovaném bití se podílel (viz shora). Při použití popsaného násilí, včetně XXX jako zbraně, musel být srozuměn s možností poškozenému způsobit vážná zranění, ne-li jej ohrozit na životě (srov. bod 9. rozsudku soudu prvního stupně a bod 29. rozsudku odvolacího soudu). K námitkám mladistvého je též vhodné uvést, že subjektivní stránka spáchaného trestného činu nemusí být ve skutkové větě v odsuzujícím rozsudku vyjádřena vždy popisem vnitřního vztahu obviněného (pachatele) k následku. Postačí, že vyplývá z popsaného způsobu jednání, který nepřipouští jiné právní posouzení než závěr o určité formě zavinění. To, jak výslovně je nutno subjektivní stránku ve výroku rozsudku popsát, záleží na tom, o jaký trestný čin jde (srov. rozhodnutí č. 15/2021-II. Sb. rozh. tr.).

36. Nejvyšší soud k jinak správnému závěru soudů nižších stupňů doplňuje, že pro naplnění subjektivní stránky trestného činu ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku bylo z hledisek stanovených v § 15 tr. zákoníku prokázáno, že úmysl dovolatele směřoval ke způsobení následku ublížení na zdraví [srov. rozhodnutí č. 19/1963 a č. 22/1968-

I. Sb. rozh. tr.). Soudy nevycházely jen z toho, jaká újma na zdraví poškozeného byla nebo mohla být popsáným útokem způsobena, ale přihlížely i k okolnostem, za kterých se útok stal, jakým předmětem bylo útočeno a jaké nebezpečí pro napadeného z útoku hrozilo (srov. rozhodnutí č. 16/1964 Sb. rozh. tr.), a na základě těchto skutečností s přihlédnutím k ostatním okolnostem jeho zavinění dovodily. Z hlediska úmyslu způsobit újmu na zdraví stačí zjištění, že věděl, že svým jednáním může způsobit tento těžší následek, a byl s tím srozuměn (úmysl eventuální). Na takové srozumění lze usuzovat, pokud jde o důkazní stránku zejména z povahy použité zbraně, z intenzity útoku, ze způsobu jeho provedení (zejména z toho, proti které části těla útok směřoval) a z pohnutky činu (srov. rozhodnutí č. II/1965 Sb. rozh. tr.). O nepřímý úmysl podle § 15 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku, který soudy u mladistvého shledaly, se jedná, když pachatel věděl, že svým jednáním může způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn. Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem. Srozumění pachatele u nepřímého úmyslu vyjadřuje aktivní volní vztah pachatele k způsobení následku relevantního pro trestní právo, čímž je míněna vůle, jež se projevila navenek, tj. chováním pachatele. Způsobení následku není přímým cílem pachatele, ani nevyhnutelným prostředkem (přímo ho nechce), neboť pachatel sleduje svým záměrem cíl jiný, který může být z hlediska trestního práva jak cílem relevantním, tak i cílem nezávadným. Přitom je však pachatel vždy srozuměn s tím, že realizace tohoto cíle předpokládá způsobení následku významného pro trestní právo, avšak tento následek je nechtěným, pouze vedlejším následkem jednání pachatele, s kterým je však srozuměn. Na takové srozumění lze usuzovat z toho, že pachatel nepočítal s žádnou konkrétní okolností, která by mohla zabránit následku, který si představoval jako možný, a to ať už by šlo o jeho vlastní zásah, nebo o zásah někoho jiného (srov. rozhodnutí č. 55/2015 Sb. rozh. tr.).

37. S ohledem na uvedené Nejvyšší soud konstatuje, že závěr o zavinění mladistvého je podložen, stejně jako závěr o naplnění znaků objektivní stránky provinění kladeného mu za vinu, provedenými důkazy a svědčí o nepřímém úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku, a tudíž byly naplněny znaky pokusu provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku.

38. Jak vyplývá z obsahu podaného dovolání, nebylo konkrétními námitkami zaměřeno proti právní kvalifikaci provinění vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku, neboť mladistvý jen velice stručně zmínil, že nebylo prokázáno, co měl poškozený u sebe, co měl vydat a co mu měl kdo a kdy vzít. Popíral tedy skutečnosti rozhodné pro závěr o naplnění znaků uvedeného provinění, což však neodpovídá učiněným skutkovým zjištěním, z nichž je třeba pro právní závěry i ohledně této trestné činnosti vycházet. Lze jen připomenout, že uvedené provinění spáchá ten, kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl. Podle tzv. skutkové věty výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně (...nutili pod pohrůzkou fyzického násilí a za užití fyzického násilí poškozeného, aby jim odevzdával svoji nárokovou stravu a uklízel celu č. XXX...), je zjevné, že skutková zjištění dávají dostatečný podklad pro závěr o tom, že mladiství jiného nutili násilím k tomu, aby něco vydal nebo strpěl. Rovněž v odůvodnění přezkoumávaných rozsudků jsou učiněny zjištění a závěry, které užití této právní kvalifikace plně opodstatňují (srov. bod 10. rozsudku soudu prvního stupně a bod 32. rozsudku odvolacího soudu). Lze proto uzavřít, že ani v tomto směru nejsou výhrady dovolatele důvodné.

VII. Závěr

39. Nejvyšší soud z uvedených důvodů námitky mladistvého směřující proti provedení dokazování, správnosti skutku popsaného v rozsudku soudu prvního stupně a použité právní kvalifikaci neshledal důvodnými a uzavřel, že důvody dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. nenaplnil. Protože pro tyto své závěry mohl vyjít z obsahu napadených rozhodnutí a příslušného spisu, dovolání mladistvého odmítl jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

P o u č e n í: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 27. 3. 2024

JUDr. Milada Šámalová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Irena Pekárková